

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2023. január 5., csütörtök

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvényhez	100
Végző előterjesztői indokolás az agrártermékek eredetvédelméről szóló 2022. évi LXVI. törvényhez	104
Végző előterjesztői indokolás az egyes földügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXVII. törvényhez	111
Végző előterjesztői indokolás az egyes gazdasági tárgyú törvények, valamint egyes vagyongazdálkodást és postaügyet érintő törvények módosításáról szóló 2022. évi LXVIII. törvényhez	127
Végző előterjesztői indokolás a pénzügyi szektort érintő egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi LXIX. törvényhez	134
Végző előterjesztői indokolás a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény, valamint a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény módosításáról szóló 2022. évi LXX. törvényhez	139
Végző előterjesztői indokolás az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXI. törvényhez	141

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvény célja, hogy az eljárás törvényessége, eredményessége és átláthatósága érdekében az európai uniós és a nemzeti forrásból folyósított támogatások igénybevételeinek és a közös agrárpolitika egyéb, támogatás kifizetésével nem járó piacsabályozási intézkedéseiben való részvétel rendjét, az intézkedésben részt vevő támogatást igénylő vagy kedvezményezett, továbbá az irányítási, valamint a végrehajtási feladatokat ellátó szervek, illetve szervezetek jogait és kötelezettségeit egységesen, önálló különös eljárási rendszerben szabályozza.

Az Európai Parlament és a Tanács 2021. december 2-án elfogadta a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2021/2115 rendeletet, valamint a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2021/2116 rendeletet, amely a 2023–2027 közötti Közös Agrárpolitika végrehajtásában jelentős változásokat léptetett életbe az európai uniós agrár- és vidékfejlesztési támogatások és egyéb piacsabályozási intézkedések tervezését, irányítását és értékelését illetően.

Az új szabályozás egyik legfontosabb jellemzője a két pénzügyi alapra (EMGA és EMVA, a továbbiakban együtt: KAP Alapok) vonatkozó tagállami szintű stratégiai tervek (KAP Stratégiai Terv) bevezetése, ami lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a KAP rendelkezéseit a hazai mezőgazdasági termelők szerkezetéhez igazítsák.

Az új KAP rendszer másik lényeges eleme, hogy a KAP Stratégiai Terv végrehajtására, azaz mindkét pénzügyi alap irányítására egyetlen nemzeti irányító hatóságot kell kijelölni; ez korábban csak az EMVA végrehajtását célzó Vidékfejlesztési Program esetében volt előírás.

A pénzügyi végrehajtás szempontjából változatlan, hogy mindkét KAP Alap kifizetéseit tagállamonként egy akkreditált kifizető ügynökségen keresztül kell-lehet teljesíteni.

Az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) a tanúsító szerv közreműködésével lefolytatott ellenőrzésekkel közvetlenül ellenőrzi a kifizető ügynökségek munkáját és az európai uniós források felhasználását. Amennyiben úgy találja, hogy a KAP Alapok forrásait a tagállam nem az uniós szabályoknak megfelelően használta fel (például nem vagy nem megfelelően végzett el valamilyen támogatott intézkedés vonatkozásában előírt ellenőrzést), a tagállam súlyos pénzügyi redukciókra számíthat, szélsőséges esetben a Bizottság az előlegek, illetve időközi kifizetések folyósítását is felfüggesztheti. A kifizető ügynökségek éves számláinak lezárása a tanúsító szerv által kiállított igazolás és éves jelentés Bizottsághoz való megküldése nélkül nem történhet meg.

A Közös Halászati Politika megvalósulását szolgáló támogatások az operatív programokkal egységes szabályozási rendszer szerint kerülnek elbírálásra, így az Európai Halászati Alap és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozóan az agrár- és vidékfejlesztési támogatásokkal közös szabályozásra nincs szükség.

A fentiek alapján a 2023–2027. közötti pénzügyi tervezési időszakban mind az EMGA, mind az EMVA tagállami hatáskörébe tartozó végrehajtási rendszerben jelentős változásokra kell felkészülni. Ezekhez a változásokhoz kapcsolódik a Közös Agrárpolitika 2023–2027 Nemzeti Stratégiai Tervének kialakítása, tárgyalása és a Bizottság részéről történő elfogadása.

Az új tervezési időszak támogatási rendszerére való áttérés megteremti az egységes szemléletet alkalmazó korszerű, rugalmas, kizárólag az agrártámogatások igénybevételére vonatkozó önálló („sui generis”) eljárási rezsim a lehetőségét. Az új szabályozással végre lehet hajtani azokat a változtatásokat, amelyek az intézményi struktúrában a párhuzamosságok felszámolását, az eljárások esetében pedig azok jelentős egyszerűsítését eredményezhetik.

E szempontokra is figyelemmel fogalmazza meg a törvény azokat a célkitűzéseket, amelyeket meg kíván valósítani, melyek közös rendező elve az egységes, más költségvetési támogatások eljárásaitól eltérő önálló szabályozás.

A törvény hatálya alá tartozó jogterület alapvetően az alábbi három szabályozási szintre épül:

1. A vonatkozó, elsősorban rendeleti (európai parlamenti és tanácsi, bizottsági) szintű európai uniós jogi aktusok, amelyek a támogatások igénybevételével kapcsolatos alapvető szakmai, illetve pénzügyi tartalmú rendelkezéseket foglalják magukban. Ezen jogszabályok esetében az egyik legfontosabb sajátosság, hogy azokat közvetlenül kell alkalmazni a tagállamban. Az e körben alkalmazandó legfontosabb, közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktusokat a törvény záró rendelkezései tartalmazzák.
2. A tagállami hatáskörben megalkotott jogszabályok. Ezen jogszabályok esetében alapvetően két szempont érvényesítését kell biztosítani: el kell kerülni a közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktusokban foglalt szabályok megismétlését, másrészt csak azokat a kérdéseket lehet szabályozni, amelyekre a közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktusok kifejezett felhatalmazást adnak vagy nem tiltanak. E keretek között a jogalkotó nemzeti hatáskörben minden olyan jogszabályt megalkothat, ami az adott tagállam nemzeti jogrendszere a végrehajtás érdekében szükségesnek tart.
3. A végrehajtásban résztvevő intézmények (irányító hatóság, kifizető ügynökség, közreműködő szervezet) belső szabályzatai. E belső szabályzatok tartalmazzák intézkedésenként az elvégzendő feladatokat, döntési hatásköröket. Ezen belső szabályozók megléte előfeltétele a kifizető ügynökség akkreditációjának is.

Az új törvényi szabályok kialakítása mellett szükségessé vált a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Támogatási törvény) módosítása is. Tekintettel a KAP Stratégiai Terv elfogadásának elhúzódására, elengedhetetlen a Támogatási törvény hatályának fenntartása és szabályainak alkalmazása egy átmeneti időszakra. Csak így lesz rá lehetőség, hogy a 2023-ban, már a KAP Stratégiai Terv alapján benyújtandó egységes kérelem benyújtása és elbírálása, a kapcsolódó informatikai fejlesztések biztosítása az európai uniós szabályoknak megfelelően és az előírt határidőben megtörténjen.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1–9. §

A törvényben foglalt szabályozás alapelveit fogalmazzák meg, annak valamennyi résztvevője számára a legmegfelelőbb és legtisztességesebb eljárás lehetőségét biztosítva.

10. §

A törvény szempontjából releváns fogalmakat határozza meg.

11. §

A törvény hatályát rögzíti, egyértelműen elhatárolva ezzel a korábbi programozási időszak hatályban tartandó szabályrendszerétől az új időszak normáinak tárgyi és időbeli hatályát, alkalmazási körét.

12. §

Az európai uniós parlamenti és tanácsi rendeletek adta keretek között kerül meghatározásra a KAP Alapok intézményrendszere, illetve annak a törvényben rögzítendő legszükségesebb előírásai. Az intézményrendszer szereplőinek részletes feladat- és hatáskörének meghatározására a törvény biztosította felhatalmazás alapján kormányrendeletben kerül sor.

13. §

Az intézkedésekhez kapcsolódó támogatási adatok kezelésére, ellenőrzésére és a kérelmek egységes benyújtására a Nemzeti Kifizető Ügynökség Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszert működtet, amelyen belül – az adatátadás biztosítása mellett – az itt felsorolt nyilvántartásokat hozza létre.

14–15. §

Az adatkezelés törvényi szintű szabályait tartalmazza a törvény a személyes adatok, a cégalapok, valamint a bizalmas üzleti információk védelme érdekében, amelynek a végrehajtandó európai uniós parlamenti és tanácsi rendeletek teremtik meg a kereteit. A törvény a közérdekből nyilvános, támogatási titoknak nem minősülő adatkört tételesen meghatározza.

16. §

A támogatási titok megismerhetőségére vonatkozó, adatátadási szabályokat tartalmazza a jogszabályhely.

17–19. §

A támogató eljárásához szükséges adatátvételi szabályokat tartalmazzák az érintett rendelkezések, beleértve a lakcím-nyilvántartást és a hagyatéki eljárás esetében szükséges adatkéréseket is.

20. §

A törvény lehetőséget biztosít a támogató számára, hogy megkereséssel éljen más szervhez vagy természetes személyhez, ha az előtte folyamatban lévő eljárásban azt a kedvezményezett jogos érdeke vagy a költségtakarékosság indokolja, vagy a döntés meghozatalához olyan adat vagy irat szükséges, amellyel más szerv, vagy természetes személy rendelkezik, illetve egyéb, jogszabályban meghatározott feltételek igazolása indokolja.

21–23. §

A támogatottak és a támogatási adataik nyilvántartási rendszerének törvényi szintű szabályait tartalmazza a törvény ezen része, amely nyilvántartás az Integrált Igazgatási Ellenőrzési Rendszer részét képezi.

24–29. §

Az agrártámogatási jogviszony létrejötte, tartalma kerül szabályozásra ezen szakaszokban. Az eljárási keretszabályok kellő rugalmasságot tartalmaznak annak érdekében, hogy az európai uniós társfinanszírozású támogatások normatív és beruházási típusú intézkedéseire, valamint a kizárólag nemzeti költségvetésből finanszírozott támogatásokra egyaránt alkalmazhatók legyenek.

30. §

A törvény szerinti eljárásban a fő szabály az elektronikus kapcsolattartás.

31. §

A törvény lehetővé teszi, hogy az eljárásban különleges szakértelmet igénylő ügyekben a támogató a végrehajtásban közreműködő szervet vegyen igénybe.

32–33. §

A jogutódlásnak és a kötelezettségátadásnak a törvényi szintű keretszabályai ezen jogszabályhelyeken kerülnek meghatározásra.

34. §

A támogatási eljárásban nagyon fontos az ellenőrzés, mind az adminisztratív, mind a helyszíni ellenőrzés lehetőségét az eljárás során végig biztosítani kell, a támogatások jogszerű odaítélése és felhasználása érdekében.

35–36. §

A törvény a támogató döntése ellen jogorvoslat igénybevételének a lehetőségét biztosítja a kedvezményezett számára, továbbá a jogorvoslati kérelemmel elbírált döntés ellen, illetve az olyan döntés ellen, amely ellen a jogorvoslat kizárt, közigazgatási pert indíthat.

37–39. §

A kedvezményezett jogsértő magatartása esetén alkalmazható eljárási lépéseket, eszközöket tartalmazzák az érintett jogszabályhelyek.

40–46. §

Az eljárás és az alkalmazható jogkövetkezmények elévülésére, a végrehajtásra, annak elévülésére és a behajthatatlan tartozások esetén alkalmazandó törvényi előírásokra vonatkozó rendelkezések kerülnek megfogalmazásra ezen szakaszokban.

47. §

A törvény hatálya alá tartozó eljárások tárgyi díj- és illetékmentesek.

48. §

Felhatalmazások, amelyeknek számosságát a törvény keret jellege indokolja.

49–50. §

Hatályba léptető és átmeneti rendelkezések.

51. §

Az Európai Unió jogának való megfelelésre vonatkozó előírás.

52. §

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosítását tartalmazza.

53. §

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény módosítását tartalmazza.

54–77. §

Ezen szakaszok a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény módosítását tartalmazzák.

Végső előterjesztői indokolás az agrártermékek eredetvédelméről szóló 2022. évi LXVI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az Európai Unió által elismert, oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések (a továbbiakban együttesen: földrajzi árujelzők) több mint háromezer agrártermék – élelmiszer, mezőgazdasági termék, borászati termék és szeszes ital – elnevezését védik. Az oltalom alatt álló földrajzi árujelzők azt jelzik, hogy a termék egy adott helyről vagy régióból származik, és különleges minőségét, hírnevét vagy egyéb jellemzőjét a földrajzi eredetének köszönheti. A földrajzi árujelzők oltalma kollektív jogosultságot jelent, amely minden előállítót megillet, aki a meghatározott földrajzi területen a termékleírásnak megfelelő terméket állít elő, ugyanakkor kizárólagos jogosultságot biztosít számukra a bejegyzett, földrajzi területhez kapcsolódó név használatára.

Az Európai Bizottság megbízásából készült, 2020 áprilisában publikált uniós felmérés szerint a földrajzi árujelzővel ellátott termékek eladási értéke átlagosan több mint kétszerese a földrajzi árujelzővel nem rendelkező, hasonló termékek eladási értékének. Ezek alapján kijelenthető, hogy a földrajzi árujelzők használata erős gazdasági potenciált jelent, jelentősen növeli a termék értékét. A földrajzi árujelzők hozzáadott érték növelő hatása lehetővé teszi a termelők és az értéklánc egyéb szereplői számára a versenyképesség fokozását, a termelők számára biztosítja azokat az eszközöket, amelyek révén sajátos jellemzőkkel rendelkező termékeiket hatékonyabban tudják a többi terméktől megkülönböztetni és népszerűsíteni, illetve a jogtalan névhasználatból eredő piaci visszaélésekkel szemben megvédeni.

Az Európai Unió a következő termékkörökhöz kapcsolódó minőségrendszereket szabályozza:

- a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek eredetmegjelölései és földrajzi jelzései,
- a hagyományos különleges termékek (mezőgazdasági termékek és élelmiszerek),
- a borászati termékek eredetmegjelölései és földrajzi jelzései, valamint hagyományos kifejezései,
- a szeszes italok földrajzi jelzései.

Az ízesített borászati termékek földrajzi jelzéseit 2021. december 31-ig az ízesített borászati termékek meghatározásáról, megnevezéséről, kizárásáról, jelöléséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról és az 1601/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 251/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szabályozta. E rendelet 2022. január 1-jétől hatályos módosítása értelmében az ízesített borászati termékek a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszeréről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá kerülnek át, így a törvényben nem szükséges külön szabályok megállapítása az ízesített borászati termékek vonatkozásában.

A földrajzi árujelzők oltalmával kapcsolatos rendelkezéseket jelenleg a szellemi tulajdonjogi és ezen belül az iparjogvédelmi aspektusokra fókuszáló, a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XL. törvény (a továbbiakban: védjegy törvény) állapítja meg. Az uniós jogi szabályozás ugyanakkor a földrajzi árujelzők oltalmi rendszereinek működtetésekor elsősorban a magasabb minőségű termékek előállításának ösztönzését tartja szem előtt, amely a Közös Agrárpolitika (KAP) piac- és jövedelemtámogatási politikáihoz és a vidékfejlesztési politikához szorosan kapcsolódik. Az Európai Unió a földrajzi árujelzőkre és a hagyományos különleges termékekre minőségrendszerként tekint elsősorban, amely a termelőket jutalmazza a magasabb minőségű termékek előállítása céljából tett erőfeszítéseikért, és amely a vidéki gazdaság számára előnyöket biztosíthat. A földrajzi árujelzők és a hagyományos különleges termék elnevezések ugyanakkor az agrártermékek nemzetközi piacon való újrapirozicionálásában is fontos szerepet tölthetnek be.

Az Európai Bizottság a földrajzi árujelzők rendszerének megerősítését kiemelt feladatának tekinti, a jelenlegi hazai jogszabályi környezet azonban az Európai Bizottság elképzeléseivel is összhangban álló agrárpolitikai célok megvalósulását nem tudja teljes mértékben biztosítani, mivel nem teszi lehetővé a termelői csoportosulások, a földrajzi árujelzőkkel kapcsolatos tevékenységeket ellátó szervezetek szerepének megerősítését, a földrajzi

árjelzők magasabb színvonalú közösségi menedzsmentjéhez szükséges előfeltételek és jogkörök biztosítását. Emellett a védjegy törvény a szintén minőségrendszerként működtetett hagyományos különleges termékekre vonatkozó törvényi szabályok megállapítására sem alkalmas, mivel a bejegyzett hagyományos különleges termék elnevezések nem képezik az iparjogvédelem részét. Mindezek alapján szükséges egy olyan önálló törvény megalkotása, amelyen keresztül a földrajzi árjelzőkhöz és a hagyományos különleges termék elnevezésekhez fűződő agrárpolitikai, agrárgazdasági és vidékfejlesztési célok együttesen, a termelők és csoportosulásai érdekeit előtérbe helyezve valósíthatók meg, egyszerűbb, átláthatóbb és könnyebben kezelhető jogszabályi hátteret biztosítva a magyar agrártermék-előállítók számára.

A törvény tehát kizárólag az agártermékekre vonatkozó szabályozás megalkotásával segíti a magyar agrárgazdaság szereplői számára a földrajzi területhez kötődő, egyedi minőségi jellemzőkkel rendelkező termékek versenyképességének fokozását a hazai és a nemzetközi piacokon. Az egyéb ipari termékek tekintetében, melyek földrajzi árjelző oltalmára az uniós jogi rendelkezések hatálya nem terjed ki, továbbra is a védjegy törvény előírásai irányadók.

A törvény egységes keretek között szabályozza

- a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek, a borászati termékek és a szeszes italok (a továbbiakban együttesen: agrártermékek) eredetmegjelölései, földrajzi jelzései, valamint hagyományos kifejezései oltalmának megszerzése és törlése, a hagyományos különleges termék elnevezések bejegyzése és törlése, valamint a termékleírás módosítása iránti kérelmekkel kapcsolatos eljárások rendjét,
- az oltalomból eredő jogosultságok érvényesítésének és a földrajzi árjelzők, valamint a hagyományos különleges termék elnevezések (a továbbiakban együttesen: oltalom alatt álló elnevezések) védelmének speciális kérdéseit,
- az oltalom alatt álló elnevezések használatának ellenőrzését és a jogsértés esetén kiszabható jogkövetkezményeket.

A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 45. cikke lehetőséget biztosít a tagállamok számára, hogy területükön igazgatási eszközökkel ösztönözzék olyan szervezetek megalakulását és működését, amelyek jogosultak:

- fellépni az oltalom alatt álló földrajzi árjelzők, illetve a hozzájuk közvetlenül kapcsolódó, szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megfelelő jogi védelmének biztosítása érdekében,
- tájékoztatási és promóciós tevékenységek kidolgozására, végrehajtására,
- bejegyzett elnevezés kereskedelemben való használatának nyomon követésére, továbbá
- gazdasági elemzések készítésére.

Az uniós jog által biztosított eszközzel élve, az oltalom alatt álló elnevezések hatékonyabb védelme érdekében agrárpolitikai szempontból kiemelkedően fontos az előbbiekben felsorolt jogkörökkel rendelkező kezelő szervezetek létrehozása, amelyek az érintett oltalom alatt álló elnevezés használatára jogosult valamennyi termelő, előállító (a továbbiakban: jogosult) nevében eljárhatnak.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény felhatalmazást adott az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszternek a hagyományos különleges terméknek minősülő mezőgazdasági termékek és élelmiszerek elismerésének és ellenőrzésének rendjének szabályozására, amely rendelkezést hatályon kívül kell helyezni.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A rendelkezés meghatározza a törvényjavaslat értelmezéséhez szükséges fogalmakat.

2. §

Rendelkezés a kapcsolattartás módjáról.

3. §

A tagállami eljárások tekintetében a törvény az Ákr-től eltérő ügyintézési határidőt határoz meg, figyelemmel a kérelmek elbírálásának komplex jellegére, azonban a borászati termékek hagyományos kifejezéseivel kapcsolatos tagállami eljárás esetén az általános eljárási határidőhöz képest rövidebb ügyintézési határidő kerül megállapításra.

4. §

A rendelkezés meghatározza a kérelem benyújtására, valamint a hiánypótlásra vonatkozó követelményeket.

Az uniós rendelkezések értelmében a határokon átnyúló földrajzi területre vonatkozó földrajzi árujelzővel, valamint az Európai Unió másik tagállamát (a továbbiakban: másik tagállam) is érintő hagyományos különleges termék elnevezéssel kapcsolatos eljárásban a kérelmet az érintett tagállamok együttesen nyújtják be. Ilyen esetekben a másik tagállammal való konzultációt a miniszter folytatja le.

5. §

A törvény a földrajzi árujelző oltalmának megszerzése iránti eljárásban a földrajzi terület lehatárolásáról készítendő térkép tekintetében állapít meg rendelkezést.

6. §

Az uniós jogi aktusokban meghatározott követelményeknek megfelelően a kérelmeket közzé kell tenni annak érdekében, hogy minden, az elnevezést használó, a kérelmet benyújtó csoportosuláson kívüli gazdasági szereplő a kérelemmel kapcsolatban felszólalást nyújtson be, megjelölve azon jogszabályi rendelkezést, amelynek a kérelem nem felel meg, illetve előadva a kérelem elfogadása esetén bekövetkező gazdasági érdek sérelmét. A rendelkezés rögzíti a felszólalás benyújtásával, valamint a felszólalási eljárással kapcsolatos rendelkezéseket. Különösen fontos azon előállítók tekintetében a felszólalás benyújtása, akik a bejegyzési kérelemben foglalt elnevezéssel megegyező elnevezésű terméket állítanak elő, azonban nem a termékleírás szerinti földrajzi területen, illetve módon állítják elő. Ilyen esetben – az ügy érdemében hozott határozatban – az (átmeneti nemzeti) oltalom alatt álló elnevezés használata meghatározott ideig engedélyezhető a felszólalást benyújtó természetes vagy jogi személy számára.

7. §

A kedvezően elbírált kérelmek esetén a miniszter haladéktalanul továbbítja a kérelmezési dokumentációt az Európai Bizottság számára. A kérelem továbbításának napján az Európai Bizottság döntésének meghozataláig fennálló átmeneti nemzeti oltalom keletkezik, amelyre figyelemmel a kérelem megalapozottságát tartalmazó miniszteri határozatot, illetve a kérelem alapjául szolgáló termékleírást mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni.

Az elnevezés oltalomra való alkalmasságáról – az uniós jogi aktusokban foglalt követelményeknek megfelelően – a termékleírásban, illetve földrajzi árujelző esetén annak lényegi elemeit tartalmazó egységes dokumentumban foglaltak alapján dönt a tagállami hatóság. A termékleírás tartalmazza mindazokat a követelményeket, amelyek az elnevezést viselő termék előállításához, illetve annak tulajdonságaihoz kapcsolódik. Az elnevezést csak a termékleírásnak megfelelően – földrajzi árujelzők esetén az abban rögzített földrajzi területen – előállított termékek viselhetik, így az oltalom szempontjából kulcsfontosságú a termékleírás közzététele.

8. §

Az uniós jogszabályok értelmében a tagállamok a földrajzi árujelzők számára az oltalom iránti kérelem Európai Unióhoz történő továbbításának napjától az Európai Bizottság döntéséig átmenetileg oltalmat biztosíthatnak saját területükön. A törvény, élve ezzel a lehetőséggel, a miniszter kérelem tárgyában hozott kedvező döntése esetén megadja az érintett földrajzi árujelző számára az átmeneti oltalmat. A rendelkezés értelmében az átmeneti nemzeti oltalom ugyanazon cselekményekkel szemben nyújt védelmet, mint az Európai Bizottság döntésével keletkező oltalom, az egyetlen különbség, hogy az átmeneti oltalom kizárólag Magyarország területén nyújt védelmet.

Az átmeneti nemzeti oltalommal keletkező joghatások megadott időponttól keletkeznek, ezért a miniszternek közhiteles nyilvántartást kell vezetnie az átmeneti nemzeti oltalom keletkezésének napjáról, illetve a kérelem alapját jelentő termékleírásról. A rendelkezés értelmében az átmeneti nemzeti oltalom keletkezésének napjáról

a kérelmezőn kívül értesíteni kell az SZTNH-t is, annak érdekében, hogy értesüljön az átmenetileg keletkezett szellemi tulajdonjogról. Az uniós jogszabályok szerint az átmeneti oltalom keletkezésének napját követően benyújtott védjegybejelentések esetén el kell utasítani azokat a kérelmeket, amelyeknek a tárgya olyan megjelölés, amely sértheti az (átmeneti) oltalom alá került nevet és ugyanolyan jellegű termékre vonatkozik, mint az elnevezés, ez az eljárás pedig az SZTNH hatáskörébe tartozik.

9. §

A rendelkezés a termékleírás módosítására irányuló eljárásokkal kapcsolatban állapít meg speciális követelményeket. Előfordulhat olyan eset, amikor az uniós joggal összhangban a termékleírás módosítására irányuló kérelmet nem ugyanaz a csoportosulás terjeszti elő, mint amelyik az elnevezés bejegyzésére irányuló kérelmet benyújtotta. Ebben az esetben az uniós jog rendelkezéseinek megfelelően lehetőséget kell biztosítani az eredeti kérelmet benyújtó csoportosulás számára, hogy véleményezze a módosításra irányuló kérelmet.

Amennyiben a módosítási kérelem olyan új követelményeket határoz meg, amely a bejegyzési kérelmet benyújtó csoportosulás gazdasági vagy egyéb érdekeit sértené, úgy a bejegyzést kérelmező csoportosulásnak még a kérelem érdemi vizsgálata előtt lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a kérelem számára érdeksértő rendelkezéseit konszenzus útján a módosítást kérelmező megváltoztassa. A konszenzussal érintett részeket át kell vezetni a módosítási kérelemben. A kérelem azon részeit változatlanul kell hagyni, amelyben a felek nem tudtak megegyezést elérni. Ezen eljárási lépésnek köszönhetően a kérelem érdemi vizsgálata során már figyelembe lehet venni az érintett felek közötti egyeztetések eredményeit.

Amennyiben érdekkülönbségek maradnak fenn, úgy a felszólalási eljárás keretén belül a korábbi bejegyzés iránti kérelmet benyújtó csoportosulásnak lehetősége marad kifogásait a miniszter elé terjeszteni, amelyekre figyelemmel hozhatja meg a miniszter a módosítási kérelemmel kapcsolatos végső döntését.

10. §

A borászati termékek hagyományos kifejezéseinek módosítására irányuló kérelmekre vonatkozó speciális eljárási szabályokat nevesíti a rendelkezés.

11. §

A rendelkezés az oltalom alatt álló elnevezések törlés iránti eljárására vonatkozó előírásokat állapít meg. Ilyen kérelmet a miniszter is benyújthat hivatalból az Európai Bizottságnak.

12. §

Az Európai Bizottság által lefolytatott eljárásban is felmerülhet annak szükségessége, hogy az Európai Bizottság észrevételeire figyelemmel a tagállami eljárás során elfogadott termékleírást a miniszternek ismételtelen közzé kell tennie. A törvény meghatározza, hogy ebben az esetben a Magyarország területén lakóhellyel rendelkező természetes személy, valamint székhellyel vagy telephellyel rendelkező jogi személynek 30 nap áll rendelkezésre felszólalás benyújtására.

13. §

Az oltalom megszerzése és törlése, valamint a termékleírás módosítása iránti eljárások bizottsági szakaszában is felmerülnek a tagállami hatóságok által ellátandó feladatok, melyek tekintetében a törvény a minisztert jelöli ki az uniós rendelkezések végrehajtására.

14–15. §

A törvény rendelkezéseket tartalmaz a miniszter, az Európai Unió más tagállama vagy harmadik ország által az Európai Bizottságnak továbbított kérelmekkel kapcsolatban az Európai Bizottság által lefolytatott eljárásban felmerülő feladatokról.

16–17. §

A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 45. cikk (2) bekezdése értelmében a tagállamok a területükön igazgatási eszközökkel ösztönzik csoportosulások megalakulását és működését. A csoportosulások szerepe nemcsak a földrajzi árujelző oltalom megszerzése vagy a hagyományos különleges termék elnevezés bejegyzése tekintetében kiemelten fontos, hanem az oltalom alatt álló földrajzi árujelzők, illetve a hozzájuk közvetlenül kapcsolódó, szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megfelelő jogi védelmének biztosítása tekintetében is. Az oltalom alatt álló elnevezést jogszerűen használó termelők és előállítók ugyan valamennyien jogosultak a földrajzi árujelzővel kapcsolatban bitorlást megvalósító személlyel szemben eljárást kezdeményezni, jogérvényesítési lehetőségük egymagukban, kollektív fellépés hiányában azonban igen gyenge, mivel általában nem rendelkezik egyetlen ilyen piaci szereplő sem azzal a gazdasági potenciállal, amelynek segítségével hatékonyan felléphetne nemcsak a belföldi, hanem az Európai Unió más tagállamában vagy az Európai Unió területén kívül megvalósított jogsérelmekkel szemben. A termelők közös érdekeit képviselő és azok nevében eljáró szerv létezésének hiánya számos más területen is érzékelteti negatív hatását, így például a szabadkereskedelmi megállapodások által kínált lehetőségek kihasználását is megnehezíti.

Mindezek miatt fontos egy olyan szervezet, ún. kezelő szervezet megalakításának ösztönzése, amely az érintett oltalom alatt álló elnevezés valamennyi jogosultja nevében eljárhat és rendelkezik azon gazdasági háttérrel, amely bitorlás esetén lehetővé teszi a hatékony fellépést. A törvény ezért megállapítja a kezelő szervezetek elismerésére, feladataira és nyilvántartásukra vonatkozó főbb rendelkezéseket. Borászati termékek esetén elismert kezelő szervezet hiányában a földrajzi árujelzők és hagyományos kifejezések kezelő szervezete a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet, összhangban a szőlészetéről és borászatáról szóló 2020. évi CLXIII. törvény előírásaival. A kezelő szervezeteket a miniszter ismeri el, és az általa vezetett minisztérium honlapján közzéteszi a kezelő szervezetek elérhetőségét.

18. §

A kezelő szervezet földrajzi árujelző vagy hagyományos különleges termék védelmi alapot hozhat létre a 18. §-ban meghatározott költségek finanszírozása érdekében. A védelmi alapba a kezelő szervezet és az oltalom alatt álló elnevezéssel ellátott termék előállítására jogosult gazdasági szereplő fizethet hozzájárulást. A kezelő szervezet elrendelheti az általa kezelt földrajzi árujelzőt vagy hagyományos különleges terméket előállító gazdasági szereplők számára az Alaphoz való kötelező hozzájárulás megfizetését. Amennyiben e kötelezettségének a gazdasági szereplő nem tesz eleget, a kezelő szervezet kérelmére a mezőgazdasági igazgatási szerv állapítja meg a fizetési kötelezettséget. Az Alapba történő befizetésről és kifizetésről a kezelő szervnek beszámolót kell készítenie, amelyet honlapján közzé kell tennie.

19–20. §

A törvény értelmében az oltalom alatt álló elnevezések, valamint az átmeneti nemzeti oltalom alatt álló földrajzi árujelzők védelmet élveznek a bitorlás törvényben meghatározott eseteivel szemben.

Bitorlás esetén a bitorlóval szemben felléphet az, akinek a bitorlás valamely jogát vagy jogos érdekét sérti, a jogosult érdekképviselői szervezete, a bitorlással érintett oltalom alatt álló elnevezés vagy átmeneti nemzeti oltalom alatt álló földrajzi árujelző jogosultjai, illetve kezelő szervezete, a fogyasztóvédelmi szervezetek, valamint az agrárpoltikáért felelős miniszter.

Bitorlás esetén a kezelő szervezet rendelkezik az oltalom alatt álló földrajzi árujelző, a bejegyzett hagyományos különleges termék, illetve a hagyományos kifejezést használó piaci szereplők képviselőjével, és bitorlás esetén valamennyi érintett nevében eljárhat.

Az átmeneti nemzeti oltalom alapján a kérelmező is felléphet bitorlás miatt, azonban az Európai Bizottság döntéséig az elindított eljárást fel kell függeszteni, tekintettel arra, hogy az uniós oltalmat – az átmeneti nemzeti oltalom védelme mellett – az Európai Bizottság döntése keletkezteti.

21. §

Bitorlás esetén a jogosult a védjegy törvényben meghatározott polgári jogi igényeket támaszthatja a bitorlóval, valamint a bitorlás megvalósításával kapcsolatba hozható személyekkel szemben.

22. §

A rendelkezés az oltalom alatt álló elnevezés bitorlása miatt indított polgári perekben lehetővé teszi a bitorlásra használt eszközök, anyagok vagy a bitorlással érintett áruk közérdekű célra való ingyenes tulajdonba adását.

23. §

A rendelkezés az egységes joggyakorlat kialakítása érdekében, a viszonylag kis ügyszámra figyelemmel, megállapítja a Fővárosi Törvényszék kizárólagos illetékességét a tagállami eljárásban hozott döntésekkel szemben indított közigazgatási perekben, továbbá a bitorlás miatt indított és az oltalommal összefüggő polgári perekben. Ez összhangban van azzal, hogy egyéb iparjogvédelemi ügyekben is a Fővárosi Törvényszék rendelkezik illetékességgel.

24. §

A rendelkezés megállapítja a bitorlás miatt indított perekre alkalmazandó előírásokat.

25. §

Az oltalom alatt álló elnevezések nemzeti értéként, illetve hungarikumként való elismerése érdekében benyújtott pályázati anyagokban az agrártermékekkel kapcsolatos követelmények nem térhetnek el az Európai Bizottság által jóváhagyott termékleírásban meghatározott előírásoktól, biztosítva a fogyasztók tisztességes tájékoztatását, illetve a jogbiztonságot.

Ha a nemzeti értéként, illetve a hungarikumként való elismerését követően kap a földrajzi árujelző oltalmat vagy jegyzik be a hagyományos különleges terméket, a nemzeti érték vagy hungarikum kifejezés használata esetén is meg kell felelnie a terméknek az Európai Bizottság által az oltalom megadásakor vagy a bejegyzéskor elfogadott és közzétett termékleírásnak.

26. §

A rendelkezés az oltalom alatt álló elnevezéssel azonos cégnév vagy előállítási hely agrártermék csomagolásán való feltüntetésével kapcsolatos követelményeket határozza meg, annak elkerülése érdekében, hogy az oltalom alatt álló elnevezés hírnevét kihasználva tisztességtelen módon gazdasági előnyhöz jusson olyan gazdasági szereplő, amelynek nevében megjelenik egy oltalom alatt álló elnevezés, vagy aki esetében az oltalom alatt álló elnevezéssel azonos előállítási hely feltüntetése vezethet visszaélésre.

27. §

Az oltalom alatt álló elnevezésekre vonatkozó követelmények betartásának hatékony hatósági ellenőrzése, valamint a szeszes italok meghatározásáról, leírásáról, megjelenítéséről, jelöléséről, a szeszes italok elnevezésének használatáról az egyéb élelmiszerek megjelenítése és jelölése során, a szeszes italok földrajzi jelzéseinek oltalmáról, a mezőgazdasági eredetű etil-alkohol és desztillátumok használatáról az alkoholtartalmú italokban, valamint a 110/2008/EK rendelet hatályaon kívül helyezésétől szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/787 európai parlamenti és tanácsi rendelet [a továbbiakban: (EU) 2019/787 rendelet] 38. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelmény teljesítése érdekében nyilvántartást kell vezetni a Magyarországon előállított, oltalom alatt álló elnevezéssel vagy átmeneti nemzeti oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel ellátott szeszes ital terméket forgalomba hozó gazdasági szereplőkről. Az ellenőrzés hatékony lefolytatása érdekében valamennyi oltalom alatt álló elnevezéssel vagy átmeneti nemzeti oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel ellátott, Magyarországon forgalomba hozott termék előállítójáról nyilvántartás kell vezetni. A törvény meghatározza, hogy a nyilvántartásba vétel érdekében milyen adatokat kell az érintett személyeknek az ellenőrzést végző hatóság számára bejelenteni.

Borászati termékek előállítói esetében a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa szolgáltat adatot a nyilvántartást vezető ellenőrzést végző hatóság számára a hegybíró által vezetett gazdasági aktában szereplő adatok alapján. A Magyarország vonatkozásában oltalom vagy átmeneti nemzeti oltalom alatt álló földrajzi árujelző, valamint hagyományos különleges termék termékleírás által szabályozott alapanyagát előállító termelőket bejelentési kötelezettség nem terheli, azonban ők is kérelmezhetik a nyilvántartásba vételüket az erre jogosult hatóságnál. Erre sor kerülhet például akkor, amikor hatósági bizonyítvánnyal kívánják igazolni e tevékenységüket.

A nyilvántartás törvényben meghatározott adattartalma a fogyasztók, illetve az érdekelt gazdasági szereplők megfelelő tájékoztatása érdekében az ellenőrzést végző hatóság honlapján közzétételre kerül.

28. §

Az ellenőrzést végző hatóság az általa vezetett nyilvántartásból a kezelő szervezet kérelmére megküldi azon adatokat, amelyek nem érhetőek el honlapján. Ezen adatokra a kezelő szervezetnek szüksége van többek között az Alapba való befizetés előírása esetén. A kezelő szervezet számára a törvény felhatalmazást ad a részére átadott személyes adatok kezelésére.

29. §

A nyilvántartott gazdasági szereplők a törvény végrehajtására kiadott rendeletben foglaltak szerint adatot szolgáltatnak az ellenőrzést végző hatóságnak az általuk megtermelt, előállított, készleten lévő és forgalomba hozott, oltalom alatt álló elnevezéssel vagy átmeneti nemzeti oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel ellátott termékek mennyiségéről, valamint a forgalomba hozott termékek kereskedelmi értékéről. Ezen jelentéseket az ellenőrzést végző hatóság továbbítja a kezelő szervezet részére.

30. §

A törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben kijelölt hatóságok ellenőrzik a Magyarországon előállított átmeneti nemzeti oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel vagy oltalom alatt álló elnevezéssel ellátott agártermékeket. Ennek során a hatóság megvizsgálja a termékleírásban foglalt követelmények teljesítését, így a termék előállítására vonatkozó követelmények teljesülését, a nyomonkövethetőség biztosítását, valamint azt, hogy a késztermék rendelkezik-e a termékleírásban meghatározott minőségi paraméterekkel (fizikai-kémiai és érzékszervi tulajdonságok).

Az ellenőrzést végző hatóságnak valamennyi, Magyarországon forgalomba hozatalra kerülő, átmeneti nemzeti oltalom alatt álló, uniós oltalom alatt álló és nemzetközi megállapodások részeként oltalomban részesülő elnevezések használatát ellenőriznie kell, az elnevezés oltalmához kapcsolódó dokumentumok alapján. Ez olyan termékek ellenőrzését is érinti, amelyet más európai uniós tagállamban vagy harmadik országban állítottak elő, így a vizsgálat ezekben az esetekben csak arra tud kiterjedni, hogy az érintett elnevezés megfelelően, jelölési követelmények szerint került-e feltüntetésre, illetve amennyiben rendelkezésre állnak egyéb, a késztermékre vonatkozó előírások (minőségi paraméter, csomagolás stb.), azoknak megfelelnek-e a kereskedelmi forgalomban található, oltalom alatt álló nevet viselő termékek.

31. §

A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvényre figyelemmel e rendelkezés megállapítja a törvényben foglalt követelményeket megsértő személyekkel szemben kiszabható jogkövetkezményeket. Az oltalom alatt álló elnevezés jogellenes használata vagy a termékleírásnak való megfelelés megsértése esetén sor kerülhet a termék előállításának, illetve forgalomba hozatalának feltételhez kötésére, valamint az elnevezés használatától való eltiltásra.

Azon agártermékek esetén, amelyeket bitorlás miatt meg kellene semmisíteni, de élelmiszerbiztonság és -minőség szempontjából emberi fogyasztásra alkalmasak, a hatóság az élelmiszerpazarlás elkerülése érdekében elrendelheti a közérdekű célra történő ingyenes tulajdonba adást.

32. §

A törvény felhatalmazást ad a Kormány és a miniszter számára a végrehajtásához szükséges részletszabályok megállapítására.

33. §

Hatályba léptető rendelkezés.

34. §

Jogharmonizációs záradék.

35–40. §

A védjegy törvénynek módosulnak, valamint hatályon kívül helyezésre kerülnek azon rendelkezései, amelyek e törvényben szabályozott kérdésekre vonatkozó előírásokat állapítanak meg.

41–42. §

E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályon kívül kell helyezni az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (1) bekezdés b) pont be) pontját és a szőlészetről és borászatról szóló 2020. évi CLXIII. törvény 12. §-át, amelyek e törvényben szabályozott rendelkezéseket tartalmaznak.

**Végső előterjesztői indokolás
az egyes földügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXVII. törvényhez****ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS**

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvény tizenegy törvény módosítását tartalmazza, alábbiak szerint.

Napjaink kritikus kérdése a vizek, vízkészletek – mint kimerülőben lévő természeti kincsek – megóvása. Magyarországon jellemzően növekszik a vízhiányos és aszályos időszakok hossza és számossága, miközben a lehulló csapadék egyre inkább kiszámíthatatlanná és intenzívvé válik. A vízkészlet és a termőföld egyaránt az Alaptörvényben biztosított védelmet élvez. A vízmegtartás kérdését ezért a termőföld, mint korlátozottan rendelkezésre álló természeti erőforrás, kiemelt védelmére irányuló alkotmányos érdekből fakadó követelményekkel összhangban törvényi szinten szükséges kezelni a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tfv.) módosításával.

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) módosítása feloldja a kizárólag az állami erdőkben létesült, az erdészeti hatóság hivatalos tudomásában álló felépítmények tulajdonjoga rendezésének, a felépítmények ingatlan-nyilvántartási feltüntetésének és a velük kapcsolatos jogok ingatlan-nyilvántartási bejegyzésének értelmezési, jogalkalmazási, valamint anyagi és eljárásjogi akadályait.

A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Nfatv.) módosítása a Nemzeti Földalapba tartozó földek hatékonyabb hasznosítására irányuló, valamint a gyakorlati tapasztalatok alapján szükségessé vált pontosító, illetve kiegészítő rendelkezéseket tartalmaz.

A hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény (a továbbiakban: Hktv.) módosítására a hegyközségi szervezetek választási rendszerével kapcsolatban a jogalkalmazási gyakorlatban felmerült problémák rendezése érdekében kerül sor.

Az egységes jogértelmezés érdekében a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi tv.) és a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény (a továbbiakban: Fétv.) módosításával kapcsolatos rendelkezések a jogalkalmazási gyakorlatban felmerült kérdésekre, a Kúria egyes földügyi tárgyú előremutató ítéleteiben szereplő jogértelmezésre, továbbá az Alkotmánybíróság vonatkozó döntéseire figyelemmel kerültek megfogalmazásra.

A termelőszövetkezeti földhasználati jog alatt álló földrészletek tulajdonjogának rendezéséről és egyes földügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XL. törvény módosítása a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény alkalmazása során kárt szenvedett azon földjuttatásban részesült személyeket kívánja kompenzálni, akik tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásból arra figyelemmel került törlésre, hogy a szövetkezet tulajdonában lévő, számára kiadott szántó, kert, gyümölcsös, szőlő vagy erdő művelési ágba tartozó védett természeti terület kijelöléséhez szükséges természetvédelmi hatósági hozzájárulás jogszabálysértő volt.

A földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló 2020. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Foktftv.) módosítására a jogalkalmazási gyakorlat során felmerült problémák orvoslása érdekében kerül sor, valamint módosított tartalommal ismételten megállapításra kerülnek a Foktftv.-be 2023. január 1-jei hatállyal beiktatni kívánt, az osztatlan közös tulajdon öröklés esetén történő megszüntetésének szabályai.

Az agrárgazdaságok átadásáról szóló 2021. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: gazdaságátadási tv.) módosítása pontosítja a 2023. január 1-jén hatályba lépő törvény rendelkezéseit.

Az egykori Rozmaring Mezőgazdasági Termelőszövetkezet működési területén kárpótlásra váró személyek helyzetének rendezéséről szóló 2021. évi CXLV. törvény módosítása a vagyonkezelésbe adott védett természeti területek felhasználásával kapcsolatos.

Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CL. törvény módosítása az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésének 2024. február 1-jére történő elhalasztásával függ össze.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A Tftv. 11. § (2) bekezdése értelmében az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetve helyhez kötött igénybevétel céljából lehet. A Tftv. 11. § (3) bekezdés b) pontja alapján helyhez kötött igénybevételnek kell tekinteni többek között a bányüzemet. A Tftv. nem határozza meg a bányüzem fogalmát, amelyet a Tftv. 2. §-ában szükséges pótolni.

2. §

Magyarországon jellemzően növekszik a vízhiányos és aszályos időszakok hossza és számossága, miközben a lehulló csapadék egyre inkább kiszámíthatatlanná és intenzívvé válik.

A különböző klimatikus eredetű, vízhez kapcsolódó problémák hatékony orvoslására – különös tekintettel a mezőgazdasági vízhasználatra – előtérbe kerültek a természetes vízmegtartó megoldások. A magyar vízgazdálkodás kiemelt célja az országban visszatartott vízmennyiség növelése. Napjaink kritikus kérdése a vizek, vízkészletek – mint kimerülőben lévő természeti kincsek – megóvása.

A vízkészlet és a termőföld egyaránt védelmet élveznek Magyarország Alaptörvénye P) cikke értelmében. A vízmegtartás kérdésért ezért a termőföld, mint korlátozottan rendelkezésre álló természeti erőforrás kiemelt védelmére irányuló alkotmányos érdekből fakadó követelményekkel összhangban szükséges kezelni. A termőföld

védelmének és a vízkészlet – különösen a mezőgazdasági felhasználású vízkészlet – biztosításnak érdekében szabályokat kell megállapítani a vízállások területének tekintetében.

A vízmegtartás termőföldön történő biztosítása érdekében differenciált szabályozás kerül kialakításra a Tfv-ben. A vízjárta területeken természetesen megtartott vízállások esetében az érintett termőföld mezőgazdasági hasznosításra való alkalmassága szempontjából különbséget kell tenni az állandóan vízzel érintett területek és az időszakosan vízjárta területek között.

Ha egy termőföldterületet természetes módon megjelenő víz állandó jelleggel borít, az ténylegesen, hosszabb távon nem lesz alkalmas mezőgazdasági művelésre, így a más célú hasznosítás ebben az esetben megvalósul. A Tfv. 10. § új (2c) bekezdése ezt az esetet mentesíti a földvédelmi eljárás lefolytatása alól, és nincs szükség az ingatlanügyi hatóság utólagos hozzájárulására, feltéve, hogy a területen a víz megtartása vízgazdálkodási szempontból szükséges és indokolt. Az utólagos hozzájárulás alóli mentesség alapjául szolgáló körülmények fennállását a vízügyi igazgatóság szakvéleményben állapítja meg. A vízgazdálkodási szempontból szükséges és indokolt állandó jellegű vízborítottság esetén a megvalósult más célú hasznosításra tekintettel a művelési ág változást ugyanakkor be kell jelenteni. Ha a vízügyi igazgatóság szakvéleménye alapján a termőföldön természetes módon megjelenő víz megtartása vízgazdálkodási szempontból nem szükséges és indokolt, akkor a havária szabályai alkalmazandók.

Ha a termőföldterület természetes módon megjelenő vízzel borítottsága csak időszakos, a termőföld védelme érdekében nem indokolt kivételt képezni a földvédelmi eljárás lefolytatására irányuló kötelezettség alól, ugyanis ebben az esetben a tulajdonos vagy a földhasználó nem lenne érdekelt abban, hogy az Alaptörvény által is nevesített, végesen rendelkezésre álló természeti erőforrásnak minősülő termőföld mennyiségének megőrzésében és fenntartásában részt vállaljon.

Ha a vízborítás a termőföldön nem természetes módon jelent meg, és a más célú hasznosítás nem tartozik a Tfv. 10. § (2) bekezdésének hatálya alá, akkor az engedély nélküli más célú hasznosítás szabályai szerint kell eljárni.

A Tfv. 10. § (4) bekezdését érintő módosítás nem változtat a földforgalmi szabályozással összhangban álló hatályos rendelkezés tartalmán, csupán egyértelművé teszi a jogalkalmazók számára, hogy – a Földforgalmi tv. 13. § (1) bekezdése szerint – a tulajdonjogot megszerző részéről okiratban tett kötelezettségvállalási nyilatkozat ugyan csak a tulajdonost köti, ugyanakkor ez a kötelezettség a tulajdonos vonatkozásában nem kizárólag abban az esetben áll fenn, ha ő az igénybe vevő, hanem akkor is, ha az igénybe vevő nem a tulajdonos, mivel a tulajdonosnak a Tfv. 12. § (2) bekezdés g) pontja szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt hozzájáruló nyilatkozatot kell adnia a más célú hasznosításhoz. Ilyen hozzájáruló nyilatkozatot pedig a tulajdonos a tulajdonszerzésre vonatkozó okiratban tett kötelezettségvállalási nyilatkozata okán nem tehet. A kivételek meghatározására a Tfv. 12. § (2) bekezdés g) pontjával összhangban került sor.

A Tfv. 10. § (4) bekezdésében foglaltak megsértése semmiségi oknak minősül.

3. §

Lehetséges olyan gazdálkodási, illetve vízgazdálkodási szempont, ami bizonyos területek tekintetében időszakosan és megfelelő garanciák mentén a földvédelmi szempontok elé kerül. Erre tekintettel a Tfv. 14. §-ának új (1a) bekezdésében az időleges más célú hasznosítás fogalma alóli kivételt képez az ingatlan-nyilvántartásban foktó jogi jelleggel szereplő termőföldek esetében a legfeljebb egy éves időtartamú folyamatos vízborítottság. Foktónak – az egykori fokgazdálkodáshoz hasonlóan – az időszakosan belvízzel borított azon területek tekinthetők, amelyek elősegítik a környező területek vízgazdálkodását és készletezést biztosítanak az öntözéses gazdálkodáshoz.

A KAP Stratégiai Tervben foglaltakra tekintettel speciális szabály megállapítása szükséges a tájképi elemek kapcsán, hiszen azok 2023. évtől támogatható területnek minősülnek, tekintettel arra, hogy azok vízviszatarítás, biodiverzitás és mikroklíma javítását szolgálják. A tájképi elemek után a mezőgazdasági termelő akkor jogosult területalapú támogatásra (alaptámogatásra), ha a termelő azokat újonnan kialakítja, illetve fenntartja, így földvédelmi bírság kiszabása ezen esetekben ellentétes lenne a szakpolitikai célokkal.

4. §

A Tfv. módosított 14/B. §-a szerint a Tfv. 10. § új (2c) bekezdése szerinti állandó vízborítottság, valamint a Tfv. 14. § új (1a) bekezdése szerinti időszakos vízborítás nem minősül haváriának. Minden más, természetes módon

megjelenő vízzel borított területen azonban továbbra is a mezőgazdasági művelésre való alkalmasság helyreállítása támogatandó, és ezen esetkörökben a Tft. 14/B–14/E. §-a szerinti, a termőföld havária okozta igénybevételének különös szabályai szerint folytatandó le az eredeti állapot helyreállítása vagy az újrahasznosítás.

5. §

A termőföld, mint korlátozottan rendelkezésre álló természeti erőforrás, kiemelt védelmére irányuló alkotmányos érdekből eredően az engedély nélküli más célú hasznosítás esetében elrendelhető eredeti állapot helyreállítás elévülésére – a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankciótv.) 5. § (1) és (4) bekezdésében adott felhatalmazás alapján – a Szankciótv. elévülési szabályaihoz képest speciális, szigorúbb szabályozás szükséges.

6. §

A Tft. 2021. tavaszi módosítása beiktatta a törvénybe a mederiszap termőföldön történő felhasználásának lehetőségét a talajvédelmi hatóság engedélyével. Indokolt a kezelt mederiszap és a talajjavító mederanyag mezőgazdasági felhasználásának, valamint ennek bejelentése és engedélyezése részletszabályait rendeletben meghatározni, ezért a Kormány felhatalmazást kap e tárgykor szabályozására.

7. §

Szövegcsérés rendelkezés.

A hatályos jogszabályi rendelkezések talajjavító mederanyag esetében teljes talajvédelmi terv elkészítését írják elő, ugyanakkor a mederiszap ezen fajtája kezelést nem igényel. Erre figyelemmel talajjavító mederanyag esetében nem indokolt a teljes talajvédelmi terv készítési kötelezettség előírása, a jövőben elegendő lesz egyszerűsített talajvédelmi tervet benyújtani a bejelentéshez. A talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználásának, valamint ennek bejelentése és engedélyezése részletes szabályiról szóló új kormányrendelet a talajjavító mederanyag mezőgazdasági felhasználása esetén – az egyszerűsített talajvédelmi terv készítésének kötelezettsége helyett – további könnyítést is bevezethet a szabályozásban.

8. §

A hatályon kívül helyező rendelkezés az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 23. § (4) bekezdésének 2023. január 1-jei módosítására figyelemmel szükséges.

9–11. §

Az Evt. 8. §-ában módosulnak az állam 100%-os tulajdonában álló erdők állami tulajdonból történő kikerülésének szabályai.

Az Nfatv. sarkalatos rendelkezése értelmében a Nemzeti Földalapba tartozó földrészlet nem terhelhető meg, biztosítékul nem adható, azon – 100%-os állami tulajdonban álló gazdálkodó szervezet kivételével – harmadik személy javára osztott tulajdon nem létesíthető. Az állam 100%-os tulajdonában álló erdőben hosszú évtizedekkel ezelőtt, sőt, kivételes esetekben akár több évszázada ráépítéssel létesült felépítményeket legtöbb esetben az adott területen gazdálkodó, az állam 100%-os tulajdonában álló gazdasági társaságok jogelődjei hozták létre vagy hosszú ideje birtokolják, karbantartják, huzamos ideje költségráfordításokkal fejlesztik, korszerűsítik. Ezért idővel a ráfordításaik már többszörösen meghaladták vagy meg fogják haladni a föld értékét is. Az állami erdészeti társaságok vagyonából épített vagy huzamos ideje fenntartott, sőt korszerűsített felépítmények esetén indokolt, hogy ezek a felépítmények ezen állami erdészeti társaságok vagyonába tartozzanak. Az erdészeti gazdasági társaságok – beleértve a jogelődöket – szervezeti átalakulásai, az ingatlanok, az erdőrészek, az erdőben a létesítményeket engedélyező erdészeti hatóság hatósági jogkörének változásai és az időmúlás miatt az építésügyi létesítési engedéllyel, építési dokumentációval nem rendelkező felépítmények számosak, melyeket az állami vagyonnal való felelős gazdálkodás jogszabályi kötelezettsége miatt sem lehet a sorsukra hagyni. Ezért az Evt.-ben fel kell oldani az ilyen, kizárólag az állami erdőkben létesült, az erdészeti hatóság hivatalos tudomásában álló felépítmények tulajdonjoga rendezésének, a felépítmények ingatlan-nyilvántartási feltüntetésének és a velük kapcsolatos jogok ingatlan-nyilvántartási bejegyzésének értelmezési, jogalkalmazási, valamint anyagi és eljárásjogi

akadályait. Tekintettel arra, hogy kizárólag állami vagyonba tartozó, huzamos ideje fennálló, a földdel tartósan egyesített felépítményekről van szó, az állami vagyon védelme, megőrzése pedig feltétlen törvényi kötelezettség, ezért az ilyen felépítmények térképi és ingatlan-nyilvántartási helyzetének rendezésére törvényi szintű, kivételes eljárásrend lefektetése indokolt.

12. §

Az állam kisebbségi tulajdonában álló erdő esetében a tulajdonosi közösség az Nfatv. 18. (1) bekezdésében nem szereplő – erdőkezelés, vagy osztatlan közös tulajdon esetében az egyik tulajdonostárs által kezdeményezett többlethasználati megállapodás – jogcímen is használatba adhatja az erdőt. A tervezet az érintett jogcímek beemelésével ad jogszerű keretet a tulajdonosi joggyakorló eljárásának.

Az általános szabályok szerint a föld adásvétel jogcímén történő átruházása esetén a szerződés megkötése után az adásvételi szerződés hirdetményi úton 60 napra közzétételre kerül (kifüggesztés), melynek során van lehetőség az elővásárlási jog gyakorlására. Az Nfatv. 18. §-ának kiegészítése arra irányul, hogy az állam által nyilvános árverés keretében értékesített földek tekintetében az elővásárlók már az árverés során gyakorolni tudják e jogukat, ezzel lerövidüljön az egyébként hosszú termőföld adásvételi folyamat anélkül, hogy az elővásárlók törvényben biztosított jogai csorbát szenvednének.

13. §

Az Nfatv. 20. § (3) bekezdése alapján központi költségvetési szervvel az azt irányító vagy felügyelő szerv egyetértésével köthető vagyonkezelési szerződés. Minisztériumok esetén az irányító szerv a Kormány, azonban a jogügyletek fajsúlya jellemzően nem indokolja a Kormány formális jóváhagyásának szükségességét. Indokolt tehát a Kormány irányítása (vagy felügyelete) alá tartozó központi költségvetési szerv esetében a kivételszabály alkalmazása.

14. §

Az Nfatv. új 20/B. §-a lehetőséget ad arra, hogy a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv haszonbérleti szerződést természetvédelmi kijelölés útján is köthessen. A rendelkezés a szigorú feltételeknek megfelelő, a természetvédelmi előírásokkal összhangban az adott földterületet már hosszabb ideje használó állattartó gazdálkodók földhasználatát hivatott biztosítani. A földhasználati jogosultság ily módon való megszerzésének lehetősége korlátozott, a törvényben előírt feltételeknek való folyamatos megfelelés esetén ad rá a jogalkotó lehetőséget. A szabályozás kiszámíthatóságot, tervezhetőséget biztosít a természetvédelmi előírásokat maximálisan tiszteletben tartó állattartó gazdálkodóknak, mely a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szervek számára is garanciát jelent.

15. §

Az Nfatv. 8. § (1) bekezdés f) pontja a földárak jelentős emelkedésére figyelemmel módosul.

Az Nfatv. 16. § (2) bekezdésének módosítása a szabályozási összhang megteremtése érdekében biztosítja, hogy a kisajátítást pótló csere egy tekintet alá essen a kisajátítást pótló adásvétellel.

16. §

Szabályozási összhang megteremtése indokolja az Nfatv. 19. § (1) bekezdés e) pontjának módosítását, tekintettel arra, hogy az NFK felé fennálló tartozás köztartozásnak minősül.

Az agrárszakképzési centrumok létrejötte okán kiegészíteni szükséges az Nfatv. 21. §-ának (3d) bekezdését.

A hatályos szabályozás nem teszi lehetővé kivett védett természeti terület önkormányzat részére történő értékesítését akkor, ha az adott ingatlan közvetlenül határos az önkormányzati tulajdonban álló területtel, míg magánszemélyek számára fennáll ez a lehetőség. Az Nfatv. 23/A. § (1) bekezdés a) pontjának módosítása az önkormányzatok számára is megnyitja a kaput az ilyen módon történő tulajdonszerzés előtt.

17. §

A Hktv. 5. § (1) bekezdése kiegészítésre kerül azzal a kötelezettséggel, hogy a hegyközség területén legalább egy borászati üzemnek működnie kell. A módosítás annak érdekében szükséges, hogy a hegyközség szakmaközi szervezetként történő működése biztosítva legyen.

18. §

A Hktv. 15. § (3) bekezdésének módosítása egyrészt a hatályos rendelkezés szövegét pontosítja, másrészt kiegészíti az önkéntes hegyközségi tagságra vonatkozó szabályt azzal, hogy az önkéntes hegyközségi tag nem rendelkezik szavazati joggal és nem választható meg küldöttnek vagy tisztségviselőnek, továbbá nem illeti meg a 20/A. § szerinti elővásárlási jog.

19. §

Az elmúlt két évben a pandémia miatt elhalasztott választások megtartására csak 2022-ben kerülhetett sor, melynek következtében az egyes hegyközségekben megválasztott érdekképviselői és köztestületi képviselők megbízatása eltérő időpontokban jár le. Egyes hegyközségek alapszabályai is eltérő választási ciklusokat állapítanak meg, mely a hegyközségi rendszerben a döntéshozatalt jelentősen megnehezíti.

A Hktv. 32. §-ának kiegészítésével egységesen 5 éves választási ciklus kerül bevezetésre, amely stabilizálja a hegyközségi tanácsok, a borrégiós hegyközségi tanácsok és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának (a továbbiakban: HNT) küldötti rendszerét, ezáltal erősítve a képviselői döntéshozatalon alapuló köztestületek szervezeti működését.

A HNT elnöke az ötéves ciklus lejártát megelőző év november 30. napjáig meghatározza a tisztújító közgyűlések tartásának ütemezését, figyelembe véve a hegyközségi szervezetek egymáson alapuló küldötti rendszerét.

A rendelkezés meghatározza, hogy mely esetekben kell az ötéves választási ciklusból fennmaradó időtartamra vonatkozóan új tisztségviselőket választani, továbbá megállapítja akadályoztatás esetére az elnök helyettesítésére vonatkozó szabályokat, ha arról az alapszabály nem rendelkezik.

20. §

A Hktv. 55. §-a rendelkezik az ötéves választási ciklushoz kapcsolódóan a 2023. évi választásokról.

A tervezet lehetővé teszi, hogy a hegyközségi szervezetek a 2022. június 1-je után megválasztott tisztségviselők, képviselők esetében döntsenek arról, hogy a megválasztás időtartama a 2023. évi választásra vonatkozó időtartamra szójjon.

A hegyközségi rendszer szakmaközi szervezetként történő működésének biztosítása érdekében szükséges, hogy a hegyközség területén legalább egy borászati üzem működjön, ennek hiányában ugyanis nem tudnak a tagok maguk közül borászati küldöttet választani. Abban az esetben, ha ez a feltétel nem teljesül, akkor a hegyközségnek be kell olnadnia egy másik hegyközségbe. E rendelkezés végrehajtása érdekében az 56. § módosítása átmeneti időszakot biztosít, amely szerint a hegyközségnek 2023. március 31. napjáig van lehetősége a feltételt teljesíteni.

21. §

A Hktv. 6. § (5) bekezdés a) pontjának módosítása alapján a közgyűlési meghívó kiküldésének napján a Hegyközségi Információs Rendszerben nyilvántartott, a hegyközség működési területéhez tartozó borvidéki települések közigazgatási területén fekvő ültetvények területe alapján kell kiszámítani a hegyközségi tagot megillető szavazatokat.

A Hktv. 6. § (6) bekezdésében a hegyközségi járulékfizetési kötelezettség kiegészül a szakmaközi piacszerzési intézkedésekben meghatározott járulékfizetési kötelezettséggel.

A Hktv. 6. § (8a) bekezdésének módosítása szerint az utolsó három lezárt borpiaci év helyett csak a választás időpontját megelőző lezárt borpiaci évben kell vizsgálni a jelölt személlyel szemben fennálló, a (8a) bekezdésben felsorolt kizáró okokat a hegyközségek működőképessége érdekében.

A Hktv. 25. §-ának módosítása alapján a hegyközség által delegált küldött szavazatát a döntéshozatalt megelőző borpiaci év utolsó napján a hegybíró által nyilvántartott, a hegyközég működési területéhez tartozó borvidéki települések közigazgatási területén fekvő ültetvények területe alapján kell kiszámítani. A küldöttet nem minden megkezdett egy hektár után, hanem minden megkezdett száz hektár után illeti meg egy szavazat. A megkezdett száz hektár szerinti számítás nem változtatja meg az eddigi szavazati arányokat.

A Hktv. 28. § (5) bekezdésének módosítása a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa esetében – a Hktv. 25. § módosított szövegével összhangban – egyszerűsíti és pontosítja a szavazatszámítást. A küldöttet az öt delegáló hegyközségi tanácsot alkotó hegyközségek működési területéhez tartozó borvidéki települések közigazgatási területén fekvő ültetvényeknek a döntéshozatalt megelőző borpiaci év utolsó napján a hegybírók által nyilvántartott területe alapján minden megkezdett száz hektár után egy szavazat illeti meg. A megkezdett száz hektár szerinti számítás a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa esetében sem változtatja meg az eddigi szavazati arányokat.

A Hktv. 40. § (4) bekezdését ki kell egészíteni az első fokú közigazgatási hatósági ügyekkel és a gazdasági akta vezetésével, mivel e feladatok ellátásához is szükséges a hegybírók részére biztosítani az ingatlan-nyilvántartáshoz, valamint a földhasználati nyilvántartáshoz való hozzáférést térítésmentesen, továbbá az elektronikus dokumentumként szolgáltatott nem hiteles tulajdonilap-másolat díjmentes lekérdezését. Ez a módosítás kapcsolódik a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény 99. §-ának módosításához.

22. §

A Hktv. 57. §-a arra figyelemmel vesztí hatályát, hogy a már lezajlott 2013. évi választásra vonatkozó szabályokat tartalmaz.

23. §

A rendelkezés a Földforgalmi tv. hatályát érinti.

24. §

Az egy hegyközséghez való tartozás a borvidéki települések között fennálló, a szőlészeti és borászati tevékenység specialitásaihoz igazodó olyan szoros kapcsolat, amely indokoltá teszi, hogy az ugyanazon hegyközséghez tartozó településeken lakó, hegyközségi tag jogosultakat megillessék a helyben lakáshoz fűződő joghatások.

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: 1992. évi LXVI. törvény) 2022. január 1-től hatályos módosítása a lakóhely fogalmát jelentős mértékben megváltoztatta. A módosítást követően a lakóhely fogalma már nem követeli meg a tényleges, életvitelszerű ottlakást, hanem pusztán adminisztratív célt szolgál. A tartózkodási hely jelenti annak a lakásnak a címét, ahol a polgár – a lakóhely-változtatás szándéka nélkül – három hónapnál hosszabb ideig tartózkodik. Lakóhelyének címét mindenki köteles bejelenteni, a tartózkodási hely bejelentése azonban opcionális.

A 1992. évi LXVI. törvény 26/A. § (1) bekezdése értelmében jogszabály valamely jogosultság adott hellyel összefüggő gyakorlása, szolgáltatás igénybevétele, kötelezettség teljesíthetősége vagy más joghatás feltételeként előírhatja a tartózkodási hely bejelentését vagy az életvitelszerű ottlakás tényének egyéb módon való igazolását. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése pedig vélelmet állít fel arra vonatkozóan, hogy ha jogszabály valamely jogosultság vagy kötelezettség tekintetében eltérően nem rendelkezik, ellenkező bizonyításig a polgár életvitelszerű lakáshasználata helyének a bejelentett lakóhelyét kell tekinteni, ha tartózkodási hely bejelentésére nem került sor.

Tekintettel arra, hogy a Földforgalmi tv. az elővásárlási, előhaszonbérleti joggyakorlás bizonyos eseteihez az életvitelszerű ottlakás feltételét írja elő, indokolt az 5. § 9. pontjának összehangolása az 1992. évi LXVI. törvény 26/A. § (1) bekezdésének rendelkezéseivel.

A szomszédos föld fogalmi körében az út mellett a vasút vagy kerékpárút által elválasztott területek esetében is indokolt a szomszédosság megállapíthatóságának biztosítása.

25. §

A Földforgalmi tv. 14/A. §-ának pontosítása szükséges annak egyértelművé tétele érdekében, hogy valamennyi, a tulajdonszerzéshez kapcsolódó nyilatkozatnak – ideértve az elővásárlási jogosultsághoz kapcsolódó nyilatkozatokat is – szerepelnie kell a vevő részéről a tulajdonjog átruházásról szóló szerződésben.

26. §

Az elővásárlási joggyakorlás fontos feltétele, hogy a jogosultak az elfogadó nyilatkozat megtételéhez minden releváns információval rendelkezzenek. Amennyiben a megszerzendő földrészlet földhasználati jogviszonnyal terhelt, az elővásárlási joggyakorlással kapcsolatos felelősségteljes döntéshozatal előfeltétele annak ismerete, hogy a megszerzendő földrészletet milyen időtartamban terheli földhasználat és az alapján milyen mértékű haszonbérleti díj illeti meg a földtulajdonost.

A földhasználati jogviszony időtartama a közhiteles földhasználati nyilvántartásból ugyan megállapítható, amennyiben azonban az ingatlant egy már megkötött, de későbbi időpontban hatályba lépő haszonbérleti szerződés is érinti, arra vonatkozóan a földhasználati nyilvántartás nem tartalmaz adatot.

27. §

A korábbi törvénymódosítás során a Földforgalmi tv. 21. § (5) bekezdésének, illetve a 49. § (4) bekezdésének és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 36. § (2) bekezdésének összhangját biztosítandó rögzítésre került, hogy az elővásárlási jogosultságot bizonyító okiratok közül nem kérhető annak csatolása, amelyet közhiteles nyilvántartás tartalmaz. Az Ákr. azonban csak a közigazgatási hatósági eljárásokra irányadó rendelkezéseket tartalmaz, a hatósági jóváhagyáshoz nem kötött ügyletek esetében pedig nem a hatóságnak, hanem magának az eladónak, illetve a haszonbérbe adónak kell ellenőriznie és elbírálnia az elfogadó jognyilatkozatokat, melyhez szükséges minden releváns igazolás csatolása. Az elfogadó nyilatkozat kötelező tartalmi elemei között a törvény által előírt kötelezettségvállalások és nyilatkozatok is felsorolásra kerülnek. Mindezekre figyelemmel a vonatkozó rendelkezések pontosításra kerülnek.

28–29. §

Föld tulajdonjogának átruházása esetén az általános ingatlan adásvételhez képest speciális előírásokat is figyelembe kell venni. Kiemelkedő szerepet kap az elővásárlási jog intézménye, melynek érdekében gondoskodni kell az adásvételi szerződés hirdetményi úton történő közlése iránt. Az elővásárlási jog jogosultja 60 napos jogvesztő határidőn belül tehet az adásvételi szerződésre elfogadó vagy az elővásárlási jogáról lemondó jognyilatkozatot. A föld tulajdonjogának átruházásáról szóló szerződést a mezőgazdasági igazgatási szervként eljáró kormányhivatalnak főszabályként jóvá kell hagynia. A jóváhagyási eljárás sajátosságaira tekintettel az ügyintézési határidő is hosszabb. A föld tulajdonjogának átruházására irányuló szerződés benyújtásának ténye jelenleg csak az arra feljogosított személyek kérelmére jegyezhető fel az adott ingatlan tulajdoni lapjára.

A forgalom biztonsága azonban szükségessé teszi, hogy a hatósági jóváhagyási eljárás esetén – ha nem kerül sor az előzetes vizsgálat alapján történő azonnali megtagadásra – a tényfeljegyzésre a hatóságok együttműködése alapján, automatikusan sor kerüljön, ezért a Földforgalmi tv. 21. § (1) bekezdésének módosítása és a 23/A. § (1a) bekezdésének beiktatása indokolt.

Bizonyos elővásárlási, előhaszonbérleti jogosultságokhoz jogszabály a jövőre vonatkozó kötelezettségvállalást ír elő [a Fétv. 18/A. § (3) bekezdése, 18/B. § (3) bekezdése, 18/C. § (1) bekezdése, 55/A. § (2) bekezdése, 55/B. § (2) bekezdése, 55/C. § (1) bekezdése, a Hktv. 20/A. § (4) bekezdése]. Fontos rögzíteni, hogy ezen kötelezettségvállaló nyilatkozat elmaradása is az adásvételi vagy haszonbérleti szerződés jóváhagyásának megtagadását, illetve a jogosult által tett elfogadó nyilatkozat érvénytelenségét vonja maga után.

A Földforgalmi tv. hatályos rendelkezése szerint a szerződés jóváhagyásának megtagadását vonja maga után az elővásárlási, előhaszonbérleti jog gyakorlására vonatkozó eljárási szabályok jegyző általi megsértése. Mivel magának a szerződésnek nincs hibája, az ismételten benyújtható, ekkor az eljárás teljesen az elejétől kezdődik újra. Figyelembe véve azon körülményt, hogy a Földforgalmi tv. 2022. január 1. napjától hatályos rendelkezései szerint a közzétételi eljárás már a hatósági eljárás keretén belül kerül lebonyolításra, a jegyző a közzététel során már nem a felek kérelme, hanem a hatóság megkeresése alapján jár el, nem indokolt az elővásárlási, előhaszonbérleti jog

gyakorlására vonatkozó eljárási szabályok megsértése esetén a jóváhagyás megtagadása, a probléma a hatósági eljárás keretén belül a közzététel ismételt elrendelésével orvosolható.

30. §

A rendelkezés a földnek az adásvételi szerződésben meghatározott ellenértékével kapcsolatos előírásokat tartalmaz. Tekintettel arra, hogy a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara az adásvételi szerződések véleményezése során nyert adatokból megfelelő adatbázissal rendelkezik a földárak alakulásáról, így indokolt ezen adatbázis alapján készített átlagárak alkalmazását előírni.

A módosítás a spekulatív földszerzések kiszűrésének érdekében szükséges vizsgálati szempontokat is meghatározza.

31. §

A közös tulajdon fennállása esetén a tulajdonostársak között nem a tulajdonjog részjogosítványai oszlanak meg. Minden tulajdonostárs valamennyi részjogosítvánnyal, vagyis a tulajdonjog teljességével rendelkezik, amit másokkal meghatározott arányok szerint (tulajdoni hányad) megosztva gyakorolhat. Ez a megosztás eszmei tulajdoni hányadokat jelent. A föld, mint speciális ingatlan, jellegéből adódóan számos esetben különleges – az általánostól eltérő vagy annál szigorúbb – törvényi szabályozást igényel.

A közös tulajdonban álló föld használatához – néhány kivételtől eltekintve – elengedhetetlen az egyes tulajdonosok tulajdoni hányadának az ingatlan valamely, fizikálisan körülhatárolható részéhez való hozzárendelése (használati megosztás), ez a felosztás a tulajdonjog részjogosítványai közül a birtoklás és használat jogát érinti, nem terjed ki azonban a rendelkezési jogra. Ha az elbirtoklás nem az ingatlan egészének, hanem egy fizikailag körülhatárolható részének tényleges birtoklásával valósul meg, akkor a tulajdonos elismerésén alapuló elbirtoklás esetén az adott terület használatára kijelölt tulajdonostárs a többi tulajdonostárs helyett a rendelkezési jogot nem gyakorolhatja.

32. §

A mező- és erdőgazdasági hasznosítású földek végrehajtási, felszámolási vagy önkormányzati adósságrendezési eljárás keretében árverés útján történő értékesítésének szabályairól szóló 191/2014. (VII. 31.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdés d) pontját az Alkotmánybíróság 12/2022. (VI. 2.) AB határozata megsemmisítette, arra hivatkozással, hogy az árverésen való részvételhez szükséges, a Földforgalmi tv. 18. § (1) bekezdés e) pontja szerinti, legfeljebb 20 km-es távolságra vonatkozó feltételt kormányrendelet nem írhatja elő. Szükséges ezért a kifogásolt feltétel átemelése a Földforgalmi tv.-be.

Az elfogadó nyilatkozat kötelező tartalmi elemei között a törvény által előírt kötelezettségvállalások és nyilatkozatok is felsorolásra kerülnek.

33. §

A Földforgalmi tv. 42/A. §-ának pontosítása szükséges annak egyértelművé tétele érdekében, hogy valamennyi, a földhasználat megszerzéséhez kapcsolódó nyilatkozatnak – ideértve az előhaszonbérleti jogosultsághoz kapcsolódó nyilatkozatokat is – szerepelnie kell a haszonbérlet részéről a földhasználati jogosultság átengedéséről szóló szerződésben.

34. §

Az Alkotmánybíróság 3353/2021. (VII. 28.) AB határozatában „az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből eredő alkotmányos követelményt állapított meg annak érdekében, hogy a Földforgalmi tv. 46. § (1) bekezdés a) pontjának és 47. § (1) bekezdésének alkalmazása során kizárja a jogszabály céljával ellentétes, önkényes jogalkalmazás lehetőségét. Ennek értelmében a volt haszonbérlet a haszonbérleti jogviszonya jogszerű megszűnését követően is megilleti az előhaszonbérleti jog akkor, ha azt már a megelőző haszonbérleti jogviszonya idején is jogszerűen gyakorolta, de a joggyakorlása rajta kívül álló, neki fel nem róható okból nem vezetett eredményre. Ellentétes lenne ugyanis a jogi szabályozás céljának megfelelő, kiszámítható jogalkalmazás követelményével, ha a volt haszonbérlet rangsorbeli elsősége neki fel nem róható, tőle független körülmények kialakulása esetén elveszhetne, amely fel nem róható körülményt a haszonbérbeadó és harmadik személy mulasztása vagy akár visszaélésszerű magatartása is okozhatja. A Földforgalmi tv. kérdéses rendelkezésének az alkotmányos követelménynek megfelelő

értelmezése alapján a haszonbérő tehát rajta kívül álló okok, tőle független körülmények következtében nem veszítheti el volt haszonbérő stáuszát. Különösen nem vezethet ilyen eredményre szerződésének adminisztratív okból történő ideiglenes megszűnése, tekintet nélkül arra, hogy volt-e egyáltalán rajta kívül olyan személy, aki a köztes időszakban a földet haszonbérlete. Az alkotmányos követelmény megállapítása ugyanakkor nem érinti a vonatkozó törvényi rendelkezésekben előírt egyéb feltételek teljesítését.”

Az AB határozatában megfogalmazott alkotmányos követelmény törvényi szintre emelése mellett szükséges egyidejűleg törvényi szinten szabályozni ezen előhaszonbérleti joggyakorlás korlátait is, ugyancsak a visszaélészerű joggyakorlás elkerülése érdekében.

35. §

A Földforgalmi tv. 21. § (5) bekezdésének módosításánál leírt elvek mentén kerül sor a 49. § (4) bekezdésének módosítására.

Az elfogadó nyilatkozat kötelező tartalmi elemei között a törvény által előírt kötelezettségvállalások és nyilatkozatok is felsorolásra kerülnek.

36. §

A rendelkezés a Földforgalmi tv. 23. §-ának és 23/A. §-ának módosításánál leírt elvek mentén módosítja az 51. §-t.

Jegyzék készítésére a szerződés szerinti haszonbérő és az előhaszonbérletre jogosult vonatkozásában akkor is sor kell, hogy kerüljön, ha csak egyetlen elfogadó jognyilatkozat érkezik, ezért az 51. § (6) bekezdése e körben pontosítást igényel.

37. §

A Földforgalmi tv. 58. § (3b) bekezdése rögzíti, hogy a haszonbér mértékének csökkentése esetén a mezőgazdasági igazgatási szerv kizárólag az újonnan megállapított haszonbérleti díj mértékének jogszabályi megfelelőségét vizsgálja. Amennyiben a csökkentésre a bíróság ítélete alapján kerül sor, akkor a mezőgazdasági igazgatási szerv a bíróság által már elbírált kérdést nem bírálhatja felül, így a hatósági jóváhagyási eljárás lényegileg kiüresedik. Erre figyelemmel módosul a Földforgalmi tv. 58. § (1) bekezdése.

38. §

A területi közigazgatás működésével, az ingatlan-nyilvántartással és a területfejlesztéssel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvény az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 23. § (4) bekezdését 2023. január 1-jével oly módon módosítja, hogy erdő művelési ágú ingatlanok esetében földminősítési eljárásra – vagyis minőségi osztály és kataszteri tiszta jövedelem megállapítására – a jövőben nem kerül sor, figyelemmel arra, hogy erdő esetében az aranykorona (a továbbiakban: AK) érték önmagában nem tükrözi az erdő valós gazdasági értékét.

Ha a Földforgalmi tv. 62. §-ában foglalt jogsértő helyzet erdő művelési ágú ingatlant érint, akkor a kiszabásra kerülő bírság összegének az AK értéktől eltérően más számítási alappal kell rendelkeznie.

39. §

A Földforgalmi tv. módosított 35. § (3) bekezdésével kapcsolatos átmeneti rendelkezés.

40. §

A Földforgalmi tv. 11. § (2) bekezdés a) pontjának módosítása lehetőséget biztosít a bevett egyház vagy annak belső egyházi jogi személye számára, hogy csere jogcímen földet szerezhessenek. A módosítás célja, hogy segítse a bevett egyház vagy annak belső egyházi jogi személye tulajdonában lévő földek hasznosításának optimalizálását.

Szövegcsereével módosul a lakóhely kifejezés életvitelszerű lakáshasználat helye megfogalmazására a Földforgalmi tv. 5. §-ának módosítására figyelemmel.

A hatályos jogszabályszöveg nyelvtani értelmezése sok esetben ahhoz a szűkítő jogalkalmazói gyakorlathoz vezet, hogy aki valamely 20 km-en belüli településről a 3 éve alatt egy másik, szintén 20 km-en belül elhelyezkedő településre költözik, az elveszíti az ezen pontra alapított elővásárlási, előhaszonbérleti jogát. Figyelemmel arra, hogy a szűkítő értelmezés nincs összhangban az eredeti jogalkotói szándékkal, szükséges az érintett jogszabályhelyek pontosítása.

A Földforgalmi tv. 18. § (2) bekezdés nyitó szövegrészének módosítása az állattartók elővásárlási jogát erősíti meg.

A Földforgalmi tv. 18. § (2) bekezdés b) pontja és 46. § (3) bekezdés b) pontja az agrártermékek eredetvédelméről szóló törvény rendelkezéseire figyelemmel módosul.

A Földforgalmi tv. 18. § (3) bekezdésének, 45. § (2) bekezdésének és 46. § (2) bekezdésének módosítása a jogalkalmazói gyakorlatból eredő pontosítási igényre ad választ, mert a hatályos jogszabályszöveg nyelvtani értelmezése néhány esetben ahhoz a szűkítő jogalkalmazói gyakorlathoz vezetett, hogy csak a tulajdoni hányad egészének eladása vagy haszonbérbe adása esetén biztosították a tulajdonostársat megillető elővásárlási, előhaszonbérleti jogot.

Abban az esetben, ha a közjegyző nem a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv (a továbbiakban: NFK), hanem más tulajdonosi joggyakorló számára adja át az ingatlant, akkor az átadás-átvételi eljárás lebonyolításának időtartama miatt a tulajdonszerzést követő 60 napos határidőn belül az NFK nem tud eleget tenni a kártalanítás megfizetésére irányuló kötelezettségének, ezért indokolt a fizetési határidő számítását a tényleges tulajdonosi joggyakorló bejegyzésének időpontjához kötni a 34. § (4) bekezdésében.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 7. § (5) bekezdése alapján köznevelési alapfeladatot – a hivatal által nyújtott pedagógiai-szakmai szolgáltatás kivételével és a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvényben (a továbbiakban: Szt.) meghatározott kivétellel – köznevelési intézmény láthat el. Az Szt. hatálybalépésével a szakképzés és a köznevelés feladata kettévált. A szakképző intézmények így nem tartoznak a köznevelési feladatot ellátó intézmények körébe. Ennél fogva a szakképző intézmények a Földforgalmi tv. 40. § (3) bekezdésének a) pontja alapján haszonbérlet jogcímén földhasználati jogosultságot jelenleg nem szerezhetnek. Erre tekintettel indokolt a Földforgalmi tv. 40. § (3) bekezdés a) pontjának módosítása.

A Földforgalmi tv. 46. § (3) bekezdésének módosítása az állattartók előhaszonbérleti jogát erősíti meg.

A Földforgalmi tv. 47. § (1) bekezdésének módosítása a hatósági jóváhagyás kezdeményezésének időpontjához kapcsolja a haszonbérleti előhaszonbérleti jog gyakorolhatóságát.

41. §

A Fétv. 18/C. §-ának módosítására az agrártermékek eredetvédelméről szóló 2022. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: eredetvédelmi törvény) előírásaival összhangban kerül sor. Az elővásárlási jog gyakorlása esetén a mezőgazdasági igazgatási szerv vizsgálja, hogy az elővásárlásra jogosult oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel ellátott termék előállítójaként szerepel-e az elővásárlási joggal érintett föld fekvése szerinti földrajzi terület vonatkozásában az eredetvédelmi törvény 27. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartásban. Ezzel csökkennek az elővásárlásra jogosult terhei, mivel a módosítást megelőzően az elővásárlásra jogosultnak kellett igazolnia, hogy az oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel ellátott agrártermékek ellenőrzését végző hatóság oltalom alatt álló földrajzi árujelző használatára jogosultként nyilvántartásba vette.

Az elővásárlási jog gyakorlásának szabályai egyértelművé válnak abban a tekintetben, hogy oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel ellátott termék alapanyagának termelése céljából csak akkor lehet az elővásárlási jogot gyakorolni, ha az elővásárlásra jogosult az oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel ellátott terméket is előállítja az általa megtermelt alapanyagból.

A módosuló előírások értelmében a birtokba lépéstől számított tíz gazdasági évben a birtokba lépést közvetlenül megelőző öt befejezett gazdasági év számtani átlagához képest legalább az elővásárlási joggal érintett föld területével megegyező terület nagysággal nagyobb területen szükséges oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel ellátott terméket vagy annak alapanyagát előállítani. E rendelkezés a vetésforgó alkalmazására figyelemmel is szükséges.

42–43. §

Föld tulajdonjogának átruházása esetén az általános ingatlan adásvételhez képest speciális előírásokat is figyelembe kell venni. Kiemelkedő szerepet kap az elővásárlási jog intézménye, melynek érdekében gondoskodni kell az adásvételi szerződés hirdetményi úton történő közlése iránt.

Az elővásárlási jog jogosultja 60 napos jogvesztő határidőn belül tehet az adásvételi szerződésre elfogadó vagy az elővásárlási jogáról lemondó jognyilatkozatot. A föld tulajdonjogának átruházásáról szóló szerződést a mezőgazdasági igazgatási szervként eljáró kormányhivatalnak – főszabályként – jóvá kell hagynia. A jóváhagyási eljárás sajátosságaira tekintettel az ügyintézési határidő is hosszabb. A föld tulajdonjogának átruházására irányuló szerződés benyújtásának ténye jelenleg csak az arra feljogosított személyek kérelmére jegyezhető fel az adott ingatlan tulajdoni lapjára.

A forgalom biztonsága azonban szükségessé teszi, hogy a hatósági jóváhagyási eljárás esetén – ha nem kerül sor az előzetes vizsgálat alapján történő azonnali megtagadásra – a tényfeljegyzésre a hatóságok együttműködése alapján, automatikusan sor kerüljön, ezért a Földforgalmi tv. 23. § (1) bekezdésében és 23/A. § (1a) bekezdésében rögzítésre került, hogy a mezőgazdasági igazgatási szerv mely esetekben kell, hogy megkeresse az ingatlanügyi hatóságot a tény feljegyzése érdekében. A Fétv. 34/A. §-ának módosítása és 37. §-ának (1) bekezdéssel való kiegészítése ezekhez a rendelkezésekhez kapcsolódó szabályokat állapít meg.

A törvénymódosítás rendelkezést tartalmaz a tényfeljegyzés törléséről az eljárás végén.

44. §

Az Ákr. tartalmazza a hatósági eljárásban a semmisség általános szabályait, valamint rögzíti a döntés semmisségének néhány általános esetkörét. Az Ákr. felhatalmazása alapján a Fétv. rendelkezik a földforgalmi eljárásokban előforduló legsúlyosabb szabálysértések semmisségi okká nyilvánításáról.

45. §

A földhasználati szerződés alanyainak speciális köre, a földhasználati jog megszerzéséhez fűződő többletkövetelmények, valamint az előhaszonbérletnek a földforgalomban betöltött kiemelkedő jelentősége miatt a szerződésátruházás polgári jogi intézménye a földhasználati szerződések körében nem alkalmazható. A kivételt indokolt a Fétv., mint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez képest speciális törvény, szabályai között rögzíteni. Fontos rögzíteni azonban, hogy ha a Ptk. hatálybalépése előtt kötött szerződésből származó valamennyi jog és kötelezettség a Ptk. hatálybalépését követően jogszabály rendelkezése alapján száll át másra, úgy az átszálló valamennyi jog és a kötelezettség vonatkozásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény, illetve a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

46. §

A Fétv. 55/C. §-ának módosítására a Fétv. 18/C. §-ánál leírtakra figyelemmel kerül sor.

47–48. §

Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény 19/D. § (4) bekezdés a) pontja értelmében, ha az egyéni vállalkozói tevékenység folytatására való jogosultság korlátozott felelősségű társaság alapítása miatt szűnik meg, az egyéni vállalkozót az e tevékenysége körében szerzett, illetve ezek céljára lekötött vagyontárgyak tekintetében – ha ezeket a korlátozott felelősségű társaság vagyonaként jelöli meg – megillető jogok, és a vállalkozási tevékenysége során kötött szerződéseinek körében szerzett jogok a korlátozott felelősségű társaságot jogutódként illetik meg.

Földnek minősülő ingatlanokat érintő jogügyletek esetén az általános polgári jogi szabályokhoz képest speciális előírásokat is figyelembe kell venni, melyeket a Földforgalmi tv. és a Fétv. szabályoz részletesen. E törvények a földhasználati jogosultság megszerzését speciális feltételek fennállásához kötik, melyek fennállását hatósági jóváhagyás esetén a mezőgazdasági igazgatási szerv, hatósági jóváhagyás alól mentes ügyletek esetén a földhasználati nyilvántartásba vétel során az ingatlanügyi hatóság vizsgálja. A szerzési korlátok kijátszásának elkerülése érdekében a Fétv.-ben mint speciális jogszabályban szükséges rögzíteni az egyéni vállalkozóról és

az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény, mint általános jogszabály, rendelkezéseitől való eltérést a szerződéses jogutódlás terén.

49. §

A jogalkalmazói gyakorlatból származó visszajelzések alapján megállapítható, hogy a felmondásra vonatkozó hatályos eljárási szabályok aránytalanul megnehezítik a haszonbérleti szerződés felbontását annak okán, hogy az adott esetben jogszerűtlenül eljáró és ezen magatartásával a felmondásra a másik fél számára okot szolgáltató személy pusztán a passzív magatartásával is megakadályozhatja a felmondás hatályosulását.

Mindezek okán a felmondás esetén a jövőben nem szükséges a másik fél kifejezett elfogadása, hanem a felmondás hatályosulásának megakadályozásához és az eljárás bírósági útra tereléséhez kell a másik fél kifejezett tiltakozása.

50. §

Bár a szerződő felek bármelyikének halálával értelemszerűen a felek közötti közeli hozzátartozói jogviszony is megszűnik, mégis indokolt bizonyos szempontból külön kezelni a megszűnés ezen esetkörét. A szerződő felek közötti közeli hozzátartozói viszony megszűnése esetén a törvény fikcióval még 30 napig fenntartja a felek között a szívésségi használati jogviszonyt. A szerződő felek valamelyikének halála esetén viszont ugyanazon felek között nem tartható fenn tovább a szerződés, további 30 nap fenntartása esetében már jogutódlásra kerülne sor, ami azonban a szívésségi földhasználat jogcímével nem áll összhangban.

51. §

Az Ákr. tartalmazza a hatósági eljárásban a semmisség általános szabályait, valamint rögzíti a döntés semmisségének néhány általános esetkörét. Az Ákr. felhatalmazása alapján a Fétv. rendelkezik a földforgalmi eljárásokban előforduló legsúlyosabb szabálysértések semmisségi okká nyilvánításáról.

52. §

A hatályos jogi szabályozás a földhasználati nyilvántartásból elektronikusan feldolgozható formában történő adatszolgáltatást csak a Fétv. 99. § (1a) bekezdésében felsorolt esetekben teszi lehetővé. A földhasználó az általa használt földterületek vonatkozásában a földhasználati lap másolat mellett földhasználati összesítő szolgáltatására is jogosult. Joggal merül fel azonban az igény, hogy a földhasználó a saját területei vonatkozásában teljes körű adatszolgáltatási jogosultsággal rendelkezzen, ami kiterjed az elektronikusan feldolgozható formában történő adatszolgáltatásra is.

A hegybíró számára a Hktv. 40. § b), d) és e) pontjaiban meghatározott közigazgatási feladatok jogszerű és megalapozott ellátásához szükséges, hogy a földhasználati lap másolat, valamint a földhasználati összesítő szolgáltatására díjmentesen jogosult legyen.

53. §

Szövegcsérés módosítás.

54. §

A tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény 17. § (1) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a földalap kijelölés során a szövetkezetben a szövetkezeti tagok és alkalmazottak, állami gazdaságnál az alkalmazottak földtulajdonhoz juttatása céljából földalapot kell képezni. A földalap nagyságát úgy kellett meghatározni, hogy átlagosan szövetkezeti tagonként 30 aranykorona (a továbbiakban: AK), szövetkezeti és állami gazdasági alkalmazottak esetében 20 AK értékű termőföld jusson személyenként. Az így számított földalap AK értéke nem haladhatta meg a szövetkezet tulajdonában, illetve az állami gazdaság kezelésében lévő termőföld AK értékének 50%-át.

A törvény 18. § (1)–(3) bekezdései értelmében a kiadásra kerülő termőföldet a védett természeti területen kívül kellett kijelölni. Ha a védett természeti területen kívül rendelkezésre álló terület a kijelöléshez nem volt elegendő

– a nemzeti park, a nemzetközi egyezmények hatálya alá tartozó és a fokozottan védett területek kivételével – a szövetkezet tulajdonában lévő szántó, kert, gyümölcsös, szőlő és erdő művelési ágba tartozó védett természeti terület is kijelölhető volt, azonban a védett természeti területből történő kijelölés esetén a természetvédelmi hatóság hozzájárulását be kellett szerezni.

Kivételes esetben előfordult, hogy védett természeti terület kiadására ezen jogszabályi rendelkezések megsértésével, nem megfelelően kiadott hozzájárulás alapján került sor, mely jogszabálysértés utólag oly módon került rendezésre, hogy a földjuttatásban részesült személy tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásból törlésre került, és az ily módon kárt szenvedett személy más ingatlannal vagy pénzben történő kártalanítására nem került sor. Ezen esetekben az államot terhelő mulasztás orvoslását jelenleg semmilyen jogszabály nem teszi lehetővé, azonban alkotmányos követelmény az ily módon kárt szenvedett személyek kompenzálásának jogalkotás útján történő lehetővé tétele. Ezt a célt szolgálja a termelőszövetkezeti földhasználati jog alatt álló földrészek tulajdonjogának rendezéséről és egyes földügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XL. törvény módosítása.

55. §

A zártkerti fekvésű ingatlanok speciális jogi helyzete és történelmi hagyományai okán a tényleges használat sok esetben eltér a mezőgazdasági hasznosítástól, ugyanakkor a tulajdonostársak között az esetek többségében fennáll az egyező akarat az ingatlan megosztására, ezért szükséges a Foktftv. hatályának kiterjesztése az 1. § (3) bekezdéssel való kiegészítésével.

56. §

A jogalkalmazói gyakorlat alapján megállapítható, hogy a 90 napos határidő a megosztás átvezetése iránti kérelem benyújtására az eljárások bizonyos hányadában egyes eljárási cselekmények – így különösen a bírósági letétbe helyezés – lebonyolításának hossza miatt nem elegendő. Annak érdekében, hogy a teljes megosztási folyamat újraindításával járó többletterhek elkerülhetők legyenek, indokolt a megosztásra rendelkezésre álló határidő meghosszabbítása a Foktftv. 4. § (6) bekezdésében.

57. §

A Foktftv. 9. § (2) bekezdésének pontosítása arra figyelemmel szükséges, hogy kizárólag a helyhez kötött jogok és tények esetén értelmezhető a vázrajzokra irányuló adatszolgáltatás.

58. §

A Foktftv. 11. § (1) bekezdésének módosítása az erdőkre vonatkozó eltérő rendelkezést állapít meg.

59. §

A visszaélések elkerülése érdekében a Foktftv. 17. § (1) bekezdésében előírásra kerül, hogy a közeli hozzátartozótól való tulajdonszerzés esetén a 3 éves tulajdonlás feltételének a tulajdonostárs és a jogelőd közeli hozzátartozó vonatkozásában együttesen kell fennállnia.

A végrehajtási joggal terhelt ingatlanok esetében a törvény alkalmazása során jelentős nehézséget okoz a teherrel történő tulajdonszerzés, mely sok esetben a törvény céljának megvalósulását is akadályozza. Mindezek okán szükséges annak törvényi szintű biztosítása, hogy a végrehajtással terhelt ingatlan esetén az ellenérték a követelés kielégítését szolgálja, a tulajdoni hányadot megszerző tulajdonostárs pedig végrehajtási jogtól mentes tulajdonjogot szerezzen.

Indokolt továbbá arra az esetre is rendelkezést megállapítani, amikor egy adott tulajdoni hányadra egyidejűleg több végrehajtási eljárás is folyamatban van.

60. §

A módosított rendelkezések alkalmazására csak a módosítás hatálybalépését, tehát 2022. december 31. napját követően elhunyt örökgyógyok esetén kerül sor, továbbá figyelemmel kell lenni arra az esetre, ha az örökösök mellett kötelesrésze jogosult személy is részesül az ingatlanhagyatékából.

Ezen előfeltételek mellett az örökhatározó kizárólagos tulajdonában álló ingatlan közös öröklése esetén, annak érdekében, hogy ne jöjjön létre osztatlan közös tulajdon, négy megoldás kínálkozik. Egyrészt lehetőség van osztályos egyezség kötésére. Másrészt a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: He.) 94. § (2) bekezdése alapján jelenleg is lehetőség van a hagyatéki eljárás belüli átruházásra, mely lehetőséget a törvényben is indokolt feltüntetni azzal a feltétellel, hogy az átruházás során ne jöjjön létre közös tulajdon. Harmadrészt lehetőség van arra, hogy az örökösök az ingatlan közös értékesítését, vagy – piaci kereslet hiányában – az ingatlan az állam javára ingyenesen felajánlják.

Szükség van részletszabályokra az ingatlan közös értékesítése kapcsán, meghatározva annak feltételeit, hogy milyen közokirat alapján kerülhet sor a vevő tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási átvezetéséhez. A He. rendelkezéseivel összhangban a bejegyzés alapja lehet a teljes hatályú hagyatékátadó végzés, az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válását megállapító jogerős végzés, a He. 89. §-a szerinti jogerős végzés, illetve a hagyatéki perben hozott jogerős ítélet.

Ha a fenti megoldási lehetőségek nem vezetnek eredményre, arra az esetre a törvény meghatározza, hogy az örökösöket – ideértve a kötelest is – a hagyatéki eljárás, illetve a hagyatéki per jogerős befejezését követő öt éven belül milyen kötelezettségek terhelik a közös tulajdon megszüntetése érdekében. Ezek sorrendben: az ingatlan értékesítése, az ingatlan valamelyikük tulajdonába adása, az állam javára történő ingyenes felajánlás, vagy az osztatlan közös tulajdon 2. vagy 3. alcím szerinti eljárás kezdeményezésével való megszüntetése.

Az ötéves határidő eredménytelen eltelte esetén az ingatlanon fennálló tulajdoni hányad kényszerértékesítésének van helye.

61. §

Felhatalmazó rendelkezés az örökléshez kapcsolódó kényszerértékesítés részletes szabályainak megállapítására vonatkozóan.

62. §

A Foktftv. 30/B. §-a átmeneti rendelkezést tartalmaz annak érdekében, hogy a megosztás átvezetése iránti kérelem benyújtására rendelkezésre álló meghosszabbított határidő a már folyamatban lévő megosztásokra is alkalmazandó legyen.

63. §

A folyamatban lévő gazdaságátadás ténye is akadályt képez a megosztási eljárás lefolytatásának, ezért indokolt kiegészíteni a Foktftv. 4. § (3) bekezdés a) pontjában felsorolt visszautasítási okokat.

A törvény a zártkerti ingatlanok területi minimumát 500 m²-re csökkenti.

64. §

A gazdaságátadási tv. 10. § (5) bekezdése értelmében együttműködés esetén a tulajdonjog az együttműködés utolsó napján száll át a hatósági eljárásokban és a támogatáspolitikai eljárásokban történő jogutódlás érdekében, ezzel segítve az általános jogutódlás megvalósulását.

65. §

A gazdaságátadási szerződésben érintett felek érdekeinek védelme érdekében a szerződés benyújtására szükséges határidőt szabni. A szerződés hatósági jóváhagyására irányuló eljárás Ákr.-hez való kapcsolódását az egyértelmű jogalkalmazás érdekében szükséges megjelölni.

66. §

Egyértelműen rendelkezni kell arról, hogy a hitelezők és a gazdaságátadó között fennálló szerződések az általános jogutódlás következtében a gazdaságátvevőre érvényesek, azokat módosítani közjegyzői okiratban nem szükséges, a módosításért külön díjat felszámolni nem lehet.

67. §

Szükséges a vagyoni értékű jogok átruházását is megjeleníteni a gazdaságátadási tv.-ben, figyelemmel arra, hogy a gazdaság részét képezik a vagyoni értékű jogok.

A módosítással egyértelművé válik, hogy a gazdaságátadó tulajdonában, de harmadik fél használatában álló földek használatát a gazdaságátadó nem engedheti át a gazdaságátvevőnek.

A gazdaságátvevő védelme és az ingatlan-nyilvántartás teljességének érdekében a gazdaságátadás tényének feljegyzése iránti kérelem nem opcionális, hanem kötelező.

A gazdaságra vonatkozó engedélyek módosítására irányuló kérelem benyújtása a szerződés hatósági jóváhagyása helyett a tulajdonjog átszállásra vonatkozó hozzájárulás benyújtásával egyidejűleg történik meg annak érdekében, hogy az aktuális időpontban meglévő hatósági engedélyekre vonatkozzon, és a szerződés megkötésétől a teljesülésig tartó időszakban az engedélyekben bekövetkezett változás miatt ne váljon szükségessé a gazdaságátadási szerződés módosítása.

68. §

A gazdaságátadási tv.-nek a Foktftv. 5/A. alcímét megállapító 29. §-a nem lép hatályba, mivel az alcímet e törvény módosított szöveggel állapítja meg.

69. §

Az egykori Rozmaring Mezőgazdasági Termelőszövetkezet működési területén kárpótlásra váró személyek helyzetének rendezéséről szóló 2021. évi CXLV. törvény e § szerinti módosítása pontosítja, hogy a vagyonkezelésbe adott védett természeti területek nem használhatóak fel a földjuttatással történő kompenzációra.

70. §

Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CL. törvény 162. § (7) bekezdésének módosításával az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény hatálybalépésével összefüggő módosítások hatálybalépésének időpontja módosul 2024. február 1-jére.

71. §

Hatályba léptető rendelkezés.

72. §

Sarkalatossági záradék.

Végző előterjesztői indokolás**az egyes gazdasági tárgyú törvények, valamint egyes vagyongazdálkodást és postaügyet érintő törvények módosításáról szóló 2022. évi LXVIII. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a törvény indokolása közzétételre kerül.

A törvényjavaslat célja a gazdaságfejlesztési miniszter felelősségi körében tartozó törvények, valamint a feladatkörét érintő egyéb törvények módosítása.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.), új, hiánypótló jogintézményekkel kerül kiegészítésre. Új rendelkezés a hitelezői követelések bejelentésére irányuló jogvesztő határidőre vonatkozó tájékoztatásnak, továbbá a vagyonfelügyelő és a felszámoló elektronikus levelezési címének a Céglőnyben közzétételre kerülő végzésen való feltüntetése.

A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény módosításának a célja az állami és önkormányzati tulajdonú lakásállomány tekintetében alapított vételi jog részletszabályainak pontosítása.

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény, valamint a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (továbbiakban: Nvtv.) jogalkalmazást segítő módosítása a költséghatékony vagyongazdálkodást segíti elő.

A postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény (a továbbiakban: Postatv.) módosítására az elsőbbségi levélküldeményre vonatkozó átfutási idő módosítása, a postai szolgáltató és a postai szolgáltatást igénybe vevő feladó vagy címzett közötti egyedi szerződésekre vonatkozó szabályok, továbbá a gázspray rendelkezésre állását biztosító rendelkezés pontosítása érdekében kerül sor.

Az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény módosítására a kormányzati szerkezetátalakítással módosult felelősségi körökre figyelemmel kerül sor.

Az Erzsébet-táborokról szóló 2020. évi LXIV. törvény módosításával az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekekért Alapítványnak a jövő nemzedékének védelme érdekében gyermek- és ifjúsági programokban való részvétellel, gyermek- és ifjúsági táborok szervezésével összefüggő feladatai, valamint az ezekhez kapcsolódó szervezési, lebonyolítási, oktatási és képzésszervezési teendői ellátásának elősegítése érdekében – a korábban átadott állami tulajdonú ingatlanhoz funkcionálisan és területileg is kapcsolódó – állami ingatlan átruházására kerül sor az Alapítvány részére.

A szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2021. évi LXIV. törvény módosításának célja a szerkezetátalakítási szakértői igazolványokkal kapcsolatos hatósági tevékenység pontosítása, kiegészítése.

A veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény (a továbbiakban: 2021. évi XCIX. törvény) módosítása, a leválasztás jóváhagyására biztosított határidő meghosszabbítása a privilegizált hitelezők megfontolt döntéshozatalát segíti elő. A javaslat szerint a 2021. évi XCIX. törvény reorganizációt, a Cstv.-t és a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényt érintő veszélyhelyzeti átmeneti rendelkezéseinek alkalmazhatósága egy évvel meghosszabbításra kerül.

A törvényjavaslat az állami magasepítési beruházások megvalósításáról szóló 2018. évi CXXXVIII. törvény módosításával megteremti annak lehetőségét, hogy a kötöttpályás beruházások során létrejövő valamennyi vagyonelem átadásra kerülhessen az üzemeltető részére.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A felmentett korábbi felszámoló számára a Cstv. 27/A. § (11) bekezdése átadó mérleg készítését rendelte el, ami hosszabb időt vesz igénybe, így hátráltatja az átadás-átvétel folyamatát és az eljárás folytatását. Az átadás-átvétel ugyanakkor megtörténhet az adós vagyoni helyzetének egyszerűsített bemutatása mellett is, ennek érdekében a felmentett felszámoló első körben – az átadó mérleg készítése helyett – az adós iratanyagának, vagyonának és annak analitikus nyilvántartásának, továbbá fennálló szerződéseinek és folyamatban lévő ügyeinek tételes bemutatását tartalmazó, a felmentett felszámoló által összeállított dokumentum átadására lesz köteles.

Fontos újítás, hogy a felszámolási nyitómérlegtől, vagy az utolsó közbenső felszámolási mérlegtől a felmentés időpontjáig terjedő időszakra készül egy szabályos közbenső mérleg is annak érdekében, hogy a felmentésig terjedő időre a felmentett felszámoló vállaljon felelősséget a felszámolási eljárás gazdasági eseményeiért.

A közbenső felszámolási mérleg jóváhagyására a Cstv. 50. §-ában foglalt szabályok megfelelően irányadók azzal az eltéréssel, hogy vagyonfelosztás nem kapcsolódik hozzá, továbbá a közbenső felszámolási mérleget észrevételezésre meg kell küldeni az új kirendelt felszámolónak is. A közbenső felszámolási mérleg a mérlegfordulónapra vonatkozóan tájékoztatja az adós vagyoni és pénzügyi helyzetéről a bíróságot, a hitelezőket és az újonnan kirendelt felszámolót.

2-3. §

A javaslat pontosítja, illetve kiegészíti a felszámolói névjegyzékben feltüntetésre kerülő adatok körét a fizetéseképtelenségi és a szerkezetátalakítási szakértői igazolványhoz kapcsolódó adatokkal.

A javaslat pontosítja továbbá a fizetéseképtelenségi szakértői igazolványban szereplő személyes adatok körét és rögzíti, hogy ezek az adatok az igazolvány megszemélyesítése céljából átadhatóak az igazolvány megszemélyesítését végző szervezet részére.

A fizetéseképtelenségi szakértői igazolványokról a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: Hatóság) nyilvántartást vezet. Amennyiben a fizetéseképtelenségi szakértői igazolvány elveszett, eltulajdonították vagy megsemmisült, a Hatóság – az esetleges visszaélések elkerülése érdekében – intézkedik az igazolvány okmányazonosítójának és az érvénytelenség tényének a Hivatalos Értesítőben történő közzététele iránt.

4. §

A Cstv. 28. § (2) bekezdés f) pontjában a hitelezői követelések bejelentésére irányuló jogvesztő határidőre vonatkozó tájékoztatás kötelező tartalmi elemként történő szabályozásának célja a hitelezők megfelelő tájékoztatása annak érdekében, hogy valamennyi hitelező számára kétséget kizáró módon és egységesen megállapítható legyen a felszámolási eljárás megindulásának időpontjában a követelések bejelentésére nyitva álló jogvesztő határidő, erősítve a hitelezővédelmet és a jogbiztonságot.

A Cstv. 28. § (2) bekezdés g) pontjának módosítása egyértelművé teszi, hogy a közzétételben fel kell tüntetni a felszámolóbiztos nyilvántartási számát, elektronikus levelezési címét és fizetéseképtelenségi szakértői igazolvány számát is, azonban a lakóhelyét, a születési idejét, adóazonosító jelét nem. A Cstv. 28. § (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy a felszámolást elrendelő végzés Céglakóhelyben történő közzétételének milyen tartalommal kell megjelennie, ehhez kapcsolódóan a g) pont a felszámolóra (felszámoló szervezetre) és a felszámolási eljárásban a felszámoló szervezet részéről eljáró felszámolóbiztosra vonatkozó adatokat határozza meg.

A módosítás eredményeként a szabályozás összhangba kerül a Cstv. 27/C. § (4a) bekezdésével, amely szerint a felszámolói névjegyzék adatai közül – többek között – a felszámoló gazdasági társaságnál foglalkoztatott szakirányú szakképzettséggel rendelkezők lakcíme vagy a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásba bejelentett értesítési címe nem minősül közérdekből nyilvános adatnak.

Az eljárásban a bíróság a felszámoló szervezetet, a felszámoló szervezet vezetője pedig a szervezet részéről eljáró felszámolóbiztoszt jelöli ki. Az eljárásban az adóst a felszámoló szervezet képviseli, a felszámoló szervezet részéről a kijelölt felszámolóbiztos jár el. A felszámoló szervezet nyilvános cégbírádnak minősülő székhelyén a hatóságok és

a hitelezők a felszámolóbiztost elérik, a felszámolóbiztos a felszámoló székhelyéről idézhető, a személyes adatnak minősülő lakóhely közzététele és feltüntetése az adós cégadataiban indokolatlan. A lakcímnnyilvántartás jelenleg hatályos szabályai az „értesítési címet” nem ismerik, a felszámolóbiztos értesítése a felszámoló szervezeten keresztül történhet.

5. §

A felszámoló munkáltatói jogok gyakorlásával történő felruházása nélkülözhetetlen az adós gazdasági tevékenységének befejezéséhez, ugyanis a felszámolónak intézkednie kell a munkaviszonyok megszüntetése és az ehhez kapcsolódó igazolások kiadása, valamint az elmaradt munkabérek kifizetése, továbbá megfelelő fedezet hiányában a Bérgarancia Alapból történő támogatás igénylése iránt.

Az adós gazdasági tevékenységének befejezése időben hosszabban eltartó folyamat is lehet, ilyen helyzet áll fenn akkor, amikor egy működő üzemet gazdasági, vagy műszaki-technológiai szempontok szerint meghatározott ütemterv szerint kell leállítani. Az adós gazdasági tevékenysége a felszámolás alatt is folyamatos maradhat, ha a felszámoló a hitelezők, vagy a hitelezői választmány egyetértésével, vagy az eljárás stratégiaileg kiemelt jelentősége miatt a tevékenység felszámolási eljárás alatti folytatásáról dönt annak érdekében, hogy az adós önállóan működőképes részeit (telephely, üzem, üzletág) működő vagyonszösszességként, a forgalomban elérhető legmagasabb áron tudja értékesíteni.

Jelen módosítást mind az adós tevékenységének elhúzódo befejezése, mind pedig a tevékenység felszámolás alatti folytatása indokoltá teszi, annak érdekében, hogy a felszámoló a munkáltatói jogok gyakorlójaként munkaviszonyt létesíthessen és a munkáltatói jogok gyakorlásához tartozó ezen részjogosítványa a normaszöveg szintjén is világosan kifejezésre jusson.

6–8. §

A rendelkezés a csődeljárás elrendeléséről szóló, közzétételre kerülő végzésnek, valamint a felszámolást elrendelő és a felszámolót kirendelő végzés Céglőzönyben közzétett kivonatának tartalmát módosítja.

A módosítás elősegíti, hogy a felszámoló az adós jogviszonyait le tudja zárni, és az adós vagyoni viszonyait érintő jogügyletekről teljes körű tájékoztatást kapjon. A további rendelkezések az újonnan megfogalmazott módosítások és a hatályos szöveg közötti összhang megteremtését biztosítják.

9. §

Az ügy új felszámolónak történő átadásakor a közbenső mérleg készítése azokban az esetekben irányadó, ha a felszámoló felmentésére a törvénymódosítás hatálybalépését követően kerül sor. Ilyen eset a Cstv. 27/A. § módosításával összhangban módosuló Cstv. 66. § (3) bekezdése és 79/A. §-a.

A csődeljárás elrendeléséről szóló, közzétételre kerülő végzésen, valamint a felszámolást elrendelő és a felszámolót kirendelő végzés kivonatán a vagyonfelügyelő, a felszámoló és a felszámolóbiztos elektronikus levelezési címét a folyamatban lévő eljárásokban is fel kell tüntetni.

10. §

A lakcímnnyilvántartás jelenleg hatályos szabályai az „értesítési címet” nem tartalmazzák. Erre tekintettel szükséges a Cstv. minden olyan szakaszának módosítása, amelyben az értesítési címmel összefüggő szabályozás szerepel.

11. §

Amennyiben a tulajdonos a vételi jog jogosultjával a forgalmi értéket meghatározott időn belül nem közli, úgy az államtól kérheti annak megállapítását. A korábbi normaszöveg hiányosságát pótolja, hogy a rendelkezés módosításával a forgalmi érték megállapítására kötelezett szerv egyértelműen megjelölésre kerül.

12. §

A rendelkezés az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.) 125/C. §-a és 125/D. §-a szerint az állami adó- és vámhatóság által végrehajtott

vagyonelkobzás során állami tulajdonba kerülő vagyon tekintetében kivételi szabályt állapít meg összhangban az Avt. azon rendelkezésével, amely szerint az ilyen vagyonelemek tulajdonosi joggyakorlója a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV Zrt.).

13. §

A rendelkezés – a pályázati eljáráshoz hasonlóan – a bérleti licit alapján kötött szerződésekre is tartalmi korlátot határoz meg, amelynek értelmében a lefolytatott bérleti licit eredményeként a szerződés a bérleti licit hirdetménytől és a nyertes ajánlattól eltérő tartalommal nem köthető meg.

14. §

A rendelkezés a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény szerinti működtetési jog jogosultja részére átengedett állami vagyonra vonatkozó adatszolgáltatási és elszámolási szabályokat határozza meg.

15. §

A rendelkezés a kivezetésre szánt állami vagyon átadását segítő informatikai felület költségtakarékossági okból történő megszüntetésére tekintettel újraszabályozza az MNV Zrt. és az MVH közötti vagyonátadás folyamatát. A felek egyoldalú nyilatkozattal rendelkeznek a kivezetésre szánt vagy állami vagyongazdálkodási feladathoz szükséges vagyonelemek átadásáról, amely nyilatkozat egyúttal alkalmas a tulajdonosi joggyakorló személyében bekövetkező változás ingatlan-nyilvántartási bejegyzésére is. A tulajdonosi joggyakorlás átszállására ütemezetten, félévente kerül sor. A felek jogai és kötelezettségei nem módosulnak, továbbá megmarad az MNV Zrt. felhatalmazása arra, hogy egyedi ügyekben, soron kívül (nem a tárgyfélévet követő félév első napjának hatályával) rendelkezzen a vagyon átadásról vagy átvételről, ha vagyongazdálkodási célok megvalósítása érdekében az indokolt.

16. §

Az átadási felület megszüntetésére figyelemmel kerül sor átmeneti rendelkezés bevezetésére azzal, hogy a megszüntetésekor folyamatban lévő átadási eljárásokban a megszüntetés előtt hatályos rendelkezéseket szükséges alkalmazni.

17. §

A rendelkezés pontosítja az MNV Zrt. minősítési eljárásában vizsgálható kivezetésre szánt állami vagyon meghatározását, továbbá megteremti az összhangot az e szakaszra vonatkozó végrehajtási szabályok megalkotására vonatkozó felhatalmazó rendelkezéssel is.

18. §

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

19–20. §

A javaslat a kivezetésre szánt állami vagyon átadására létrehozott átadási felület megszüntetésére figyelemmel a Nemzeti Földalapról szóló törvény vonatkozó rendelkezéseit módosítja.

21. §

A rendelkezés a nemzeti vagyon tekintetében – a pályázati eljáráshoz hasonlóan – a bérleti licit alapján megkötött szerződések módosítására vonatkozóan is tartalmi korlátot határoz meg, amelynek értelmében a lefolytatott bérleti licit eredményeként megkötött szerződés – az időtartamának jogszabályban meghatározott meghosszabbítását kivéve – a hirdetménytől eltérő tartalommal nem módosítható.

22. §

A javaslat az állam kizárólagos gazdasági tevékenységei és a kizárólagos állami vagyonelemeket meghatározó rendelkezés korábbi módosítása közötti összhangot teremti meg azzal, hogy a köztertek felszíne alatt építmények létrehozása és működtetése is az állam kizárólagos gazdasági tevékenységi körébe tartozik.

23. §

A javaslat célja az Nvtv. átláthatóság megállapítására vonatkozó egyszerűsített szabályainak kiterjesztése az állami vagyon átruházásának azon eseteire, amikor a központi költségvetési szerv vagyonkezelő jár el kis értékű ingóságok (pl.: könyvek, egyéb kiadványok) átruházása során.

24. §

A rendelkezés aktualizálja az Nvtv. nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonban tartandó állami tulajdonban álló társasági részesedéseket tartalmazó táblázatát az időközben megszűnt társaságok elhagyásával, továbbá a társaságok adatainak a cégnyilvántartásban szereplő adatoknak megfelelő módosításával, valamint egy további gazdasági társaság védelem alá helyezésével.

A javaslat a magyar sportirányítási rendszer átalakításához kapcsolódóan a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonban tartandó sportcélú ingatlanokat tartalmazó táblázat felülvizsgálatának eredményeként aktualizált és bővített táblázatot tartalmazza.

25. §

Technikai pontosítás.

26. §

A jelenleg hatályos normaszöveg szerint az egyetemes postai szolgáltató alkalmazottja maga döntheti el, hogy tart-e magánál gázsprayt, vagy a löfegyverekről és lőszerekről szóló törvény szerinti gáz- és riasztófegyvert. A javasolt módosítás célja, hogy a biztonság növelése és a balesetek elkerülése érdekében kizárólag az egyetemes postai szolgáltató, mint munkáltató legyen jogosult dönteni arról, hogy az adott postai alkalmazottnak eszközt (gázspray) biztosítson.

27. §

A módosítás biztosítja a koherenciát a Postatv. egyedi szerződésre vonatkozó rendelkezései és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény írásbeli alakhoz kötött jognyilatkozatra vonatkozó rendelkezései között. A postai szolgáltató és a postai szolgáltatást igénybe vevő feladó vagy címzett közötti egyedi szerződések vonatkozásában tapasztalat, hogy a postai szolgáltató által megküldött írásbeli szerződést sok esetben nem küldi vissza a feladó vagy a címzett, így a szerződés írásba foglalása elmarad, ugyanakkor mind a postai szolgáltató, mind a feladó vagy címzett az egyedi szerződésben foglaltaknak megfelelően igénybe veszi és teljesíti is a szerződés szerinti szolgáltatást. A javasolt módosítás lehetővé teszi a szerződés ráutaló magatartással történő létrejöttét, illetve azt, hogy az írásbeli szerződés hiányára jogvita esetén az a fél, akinek ez felróható ne hivatkozhatson.

28. §

A módosítás alapján az elsőbbségi levél küldemények legalább 85%-át a korábbi feladást követő munkanap helyett a feladást követő második munkanap végéig kell kézbesíteni.

Az elsőbbségi levél igénybevétele, különösen a lakosság általi igénybevétele, nagyon csekély, 2022. év első félévében az összes belföldi levélküldemény mindösszesen 5,3%-a volt elsőbbségiként feladott. Egy évben egy állampolgár átlagosan 1,2 db levelet ad fel, amelyből az elsőbbségi küldemények száma egy állampolgárra jutóan 0,063 db.

A rendelkezés az uniós szabályozással összhangban áll tekintve, hogy a közösségi postai szolgáltatások belső piacának fejlesztésére és a szolgáltatások minőségének javítására vonatkozó közös szabályokról szóló 97/67/EK

európai parlamenti és tanácsi irányelv nem állapít meg kötelező szabályokat a belföldi viszonylatban teljesítendő átfutási idők tekintetében, így ezeket a minőségi követelményeket indokolt az ésszerű elvárási szinthez igazítani.

29–30. §

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. § (1) bekezdése, valamint 105. § c) pontja alapján a gazdaságfejlesztésért felelős miniszter felelősségi körébe tartozik a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésével és megakadályozásával kapcsolatos hazai és nemzetközi kommunikáció, amely korábban a pénzügyminiszter feladatkörébe tartozott. A felelősségi kör megváltozására tekintettel vált szükségessé az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény szövegének módosítása.

31–33. §

Az állami magasépítési beruházás keretében létrejövő ingó és ingatlan vagyonelemek főszabály szerint az ingatlan tulajdonosát illetik meg, ez alól kivételt jelentenek például a közművek és az utak. A törvényjavaslat a kivételek körét kiterjeszti a városi, elővárosi vagy helyi vasúti pályahálózatra és a vasúti pályahálózat működéséhez szükséges eszközökre is.

A bevezetésre kerülő átmeneti rendelkezés, annak teremti meg a lehetőségét, hogy a kötöttpályás beruházások során létrejövő valamennyi vagyonelem átadásra kerülhessen az üzemeltető részére.

34. §

A Budapest XII. kerület, belterület 9121/7 helyrajzi számú ingatlannal mind természetben, mind pedig funkcionálisan egységet képező Budapest XII. kerület, belterület 9121/7/A helyrajzi számú felépítmény egységes tulajdonosi viszonyainak kialakítása érdekében kerül sor az ingatlan tulajdonjogának átruházására az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekekért Alapítvány részére.

35–38. §

A Közép-európai Oktatási Alapítványról és a Közép-európai Oktatási Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi CXLI. törvény módosításának célja, hogy az Alapítvány vagyonkezelésében lévő Budapest belterület 11186/6 helyrajzi számú, természetben a Budapest II. kerület, Hűvösvölgyi út 116. szám alatti ingatlan (volt OPNI épülete) 18.2787 ha nagyságú a) alrészletének megfelelő, telekalakítás során kialakításra kerülő önálló ingatlan (továbbiakban: Ingatlan1) alapítói vagyoni juttatásként az Alapítvány tulajdonába kerüljön.

A módosítás célja továbbá annak kimondása, hogy a Budapest II. kerület, Hűvösvölgyi út 116. szám alatti állami tulajdonban álló ingatlan 22.3227 ha nagyságú b) alrészletének megfelelő, telekalakítás során kialakításra kerülő önálló ingatlan (továbbiakban: Ingatlan2) a módosítás hatályba lépésével a Nemzeti Földalapba kerül.

A módosítás célja annak rögzítése, hogy az Ingatlan1 alapítói vagyoni juttatásként az Alapítvány tulajdonába kerüljön. A cél az, hogy az oktatási tevékenység az erre rendelt ingatlanban valósuljon meg.

A módosítás rendelkezik továbbá az Alapítvány vagyonkezelői jogának ingatlan-nyilvántartásból történő törlésére és azzal összhangban a tulajdonjog bejegyzésére vonatkozó eljárásról, valamint arról, hogy az Alapítvány a tulajdonába adott Ingatlan1 tulajdonjogát – a 100%-os tulajdonában álló gazdasági társaság kivételével – másra nem ruházhatja át. Az Alapítvány megszűnése esetén az Ingatlan1 tulajdonjoga minden esetben a Magyar Államra száll vissza, függetlenül attól, hogy az Ingatlan1 az Alapítvány vagy az általa alapított gazdasági társaság tulajdonában áll. A visszaszállás biztosítására a magyar állam javára elidegenítési és terhelési tilalom kerül megalkotásra. A szabályozással összefüggésben további rendelkezéseket állapít meg a javaslat.

A rendelkezés rögzíti, hogy az Ingatlan2 a módosítás hatályba lépésével Nemzeti Földalapba kerül.

39. §

A javaslat pontosítja a szerkezetátalakítási szakértői igazolványban szereplő személyes adatok körét és rögzíti, hogy ezek az adatok az igazolvány megszemélyesítése céljából átadhatóak az igazolvány megszemélyesítését végző szervezet részére.

A szerkezetátalakítási szakértői igazolványokról a Hatóság nyilvántartást vezet. Amennyiben az igazolvány elveszett, eltulajdonították vagy megsemmisült, a Hatóság – az esetleges visszaélések elkerülése érdekében – intézkedik az igazolvány okmányazonosítójának és az érvénytelenség tényének a Hivatalos Értesítőben történő közzététele iránt.

40. §

Jogtechnikai pontosítás.

41–43. §

Az egyes otthonteremtési állami feladatok karitatív szervezetek általi átvállalásáról szóló 2021. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Otthonteremtési törvény) hatálya alá tartozó ingatlanok magukban foglalnak olyan, részben termőföld és erdő művelési ágakban nyilvántartott területeket is, amelyek esetében az Otthonteremtési törvényben rögzített cél elérésének, vagyis az MR Közösségi Lakásalap Nkft. részére történő ingyenes tulajdonba adásnak az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény, valamint a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény ingatlan átruházásra vonatkozó szabályai akadályát képezték. A módosítás alapján – a korlátozó rendelkezések feloldására figyelemmel – a Kormány felhatalmazást kap arra, hogy határozattal rendelkezzen az érintett ingatlankör vonatkozásában a jogi akadályok miatt elmaradt ingyenes átruházásról az MR Közösségi Lakásalap Nkft. részére azzal, hogy a rendelkezés az eredetileg érintett ingatlankörre vonatkozó szabályok alkalmazását is megállapítja.

44. §

A 2021. évi XCIX. törvény szerinti felszámolási eljárások döntő többségében a biztosított, illetve privilegizált hitelezői igények jogosultjai bankok és pénzügyi vállalkozások. A leválasztás akadálya lehet a döntéshozatali folyamat időigénye abban az esetben is, amikor a hitelező szándéka a leválasztás jóváhagyása, azonban ezt a döntést a saját, belső szabályai alapján nincs lehetősége meghozni a jogszabályban meghatározott rövid, 15 napos határidő alatt. A módosítás erre tekintettel a jóváhagyási határidő meghosszabbításáról rendelkezik.

A módosítás emellett a törvény 2022. december 31-ig alkalmazható átmeneti rendelkezéseinek további egy évvel való fenntartását szolgálja.

45. §

Az átmeneti rendelkezés szerint a módosított szabályt a módosítás hatálybalépésekor folyamatban lévő felszámolási eljárásokban is alkalmazni kell.

46. §

A Normafa Park történelmi sportterületről szóló 2013. évi CXLVIII. törvény szerint a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat vagyonkezelésében lévő állami tulajdonú Budapest XII. kerület, külterület 010503/31 helyrajzi számú ingatlan ingyenesen a vagyonkezelő önkormányzat tulajdonába kerül a Normafa Park történelmi sportterületről szóló 2013. évi CXLVIII. törvényben rögzített feladatok, a folyamatban lévő beruházás hatékony végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges tulajdonviszony rendezés céljából.

47. §

A Budapest XII. kerület, belterület 9628 és 9630/2 helyrajzi számú ingatlanok egyházi jogi személy részére történő ingyenes tulajdonba adásáról szóló 1028/2018. (II. 6.) Korm. határozat (a továbbiakban: Korm. határozat) alapján a Budapest XII. kerület belterület 9628 és 9630/2 helyrajzi számú ingatlanok ingyenesen a Magyarországi Református Egyház (a továbbiakban: MRE) tulajdonába kerültek 2018-ban. (Az ingatlanokat később egyesítették,

a jelenlegi hrsz.: 9628., a továbbiakban: Ingatlan). A Korm. határozat alapján az MNV Zrt. megállapodást kötött az MRE-vel, amelynek értelmében a hasznosítási cél – kulturális és hitéleti feladatainak elősegítése érdekében a Felhő utcai Református Központ létrehozása – megvalósítása érdekében az MRE jogosult az Ingatlant a Svábhegyi Református Egyházközség (a továbbiakban: Egyházközség) részére ingyenesen használatba adni. A rendelkezés arra teremt lehetőséget, hogy az MRE átruházhassa az Egyházközségre az Ingatlan tulajdonjogát. Az állam és az MRE között kötött tulajdon átruházási megállapodásban előírt kötelezettségek – a módosítás alapján – a jövőben Egyházközséget terhelik, azonban az eredeti tulajdon átruházási szerződésben rögzített céltól eltérően az Egyházközség jogosult az Ingatlant óvoda és kiszolgáló létesítményei elhelyezése céljára használni.

48. §

Sarkalatossági záradék módosítása.

49. §

A javaslat a Steindl Imre Program során korábban megvalósult vagyonelemeknek a közműszolgáltatók, illetve az önkormányzatok számára való térítésmentes átadása számviteli kezelését pontosítja azzal, hogy a korábbi szabályozásban szereplő megoldás – az építetű általi nyilvántartási értéken való átvezetés – helyett a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 50. § (4) bekezdésében foglaltak szerint, piaci értéken, célszerűen az átvevő által készített értébecslés alapján vehetők tulajdonba a vagyonelemek.

50. §

Hatályba léptető rendelkezés.

51. §

Jogharmonizációs záradék.

52. §

Sarkalatossági záradék.

Végső előterjesztői indokolás a pénzügyi szektort érintő egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi LXIX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A pénzügyi szektorban a digitalizáció jelenti a jövőkében a legnagyobb előrelépési lehetőséget mind a szolgáltatások elérhetősége, mind az ügyfélélmény javulása tekintetében. Általános és vitán felüli az a széleskörű és mindent átfogó szemlélet, amely szerint az írásbeliség jogi megközelítése nem kielégítő, illetve a XXI. században komoly korlátokat hordozó, a digitális fejlődést hátráltatja, teljes mértékben versenykorlátozó.

A Munkavállalói Rész tulajdonosi Programról szóló törvény (a továbbiakban: MRPtv.) 2021. évi módosításaként került szabályozásra az úgynevezett különleges munkavállalói program (a továbbiakban: KMRP) szervezet, amely a munkavállalói rész tulajdonosi programok egy új, munkavállalók által kezdeményezett önkéntes formája. A KMRP-k részvényszerzésének, működésének forrásaként az MRPtv. többféle forrás igénybe vételét lehetővé teszi. Az egyik ilyen forrás a társasági hozzájárulás, amelyet azon társaság jogosult nyújtani, amelynek munkavállalói a KMRP indítását elhatározták. A KMRP-ről szóló jogszabályi rendelkezések hatályba lépése óta eltelt idő tapasztalatai alapján a jelen javaslatban megfogalmazott módosítás ésszerűvé vált.

A jelzálog-hitelintézetéről és a jelzáloglevélről szóló törvény módosításának elsődleges célja a refinanszírozás új modelljének szabályozása. A jelzálog-hitelintézetek elsődlegesen refinanszírozói tevékenységet végeznek hosszú

lejárátú forrásokat biztosítva a kereskedelmi bankok számára a jelzáloghitelek folyósításához. Az önálló zálogjog adásvételével és visszavásárlásával nyújtott refinanszírozás jelenleg is jól működő modelljének megtartása mellett a módosítás alternatívaként megteremti a jelzáloghitel követelésen alapított jelzálogjog fedezete mellett történő refinanszírozás lehetőségét. A szabályozott megoldás révén a jelzálog-hitelintézet nem egyedi ügyletek szintjén, hanem portfólió szinten tud refinanszírozást nyújtani. A szabályozott új megoldás szerint a refinanszírozási hitel fedezete a refinanszírozott hitelekkel származó követeléseket terhelő zálogjog. Ezen biztosítéki rendszer a követeléseket terhelő zálogjog mellett a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szabályozása alapján a végső fedezetül szolgáló ingatlanra vonatkozó alzálogjogot is biztosít a jelzálog-hitelintézet részére.

A módosítás jogharmonizációs kötelezettséget is tartalmaz, mégpedig a megosztott főkönyvi technológián alapuló piaci infrastruktúrák kísérleti rendszeréről, valamint a 600/2014/EU és a 909/2014/EU rendelet, továbbá a 2014/65/EU irányelv módosításáról szóló, 2022. május 30-i (EU) 2022/858 parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezések vonatkozásában. A kriptoeszközök egy része a hatályos közösségi és magyar szabályozás alapján már most is a pénzügyi eszköz kategóriájába tartozik, így ezen eszközökre, illetve ilyen eszközök kibocsátóira valamennyi ágazati szabályozás vonatkozik. A pénzügyi eszközök „tokenizációja”, azaz a pénzügyi eszközök megosztott főkönyvekben való digitális megjelenése vagy hagyományos eszközosztályok tokenizált formában történő kibocsátása lehetőséget teremt a hatékonyság javítására a kereskedési és kereskedés utáni folyamatban.

A szabályozásnak, így a pénzügyi eszközök fogalmi szabályozásának is technológia semlegesnek kell lennie, ugyanakkor utalni szükséges annak lehetőségére, hogy a pénzügyi eszköz kibocsátására, rögzítésére, átruházására és tárolására megosztott főkönyvi technológia útján is sor kerülhet. Ennek biztosítása nem eredményezi és nem is eredményezheti a fennálló fogalmi rendszer módosítását, hiszen a tokenalapú rendszerek sikeressége attól függ, hogy – legalább átmenetileg – mennyire jól működnek együtt a hagyományos elszámoláson alapuló rendszerekkel.

Az önkéntes pénztárakkal kapcsolatos javaslatok célja, hogy a technikai fejlődés által biztosított lehetőségek a pénztárak és a tagok számára minél több esetben elérhetőek legyenek a tagok érdekeinek védelme, illetve a biztonságos pénztári működés fenntartása mellett.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A KMRP szervezetek, illetve a KMRP szervezeteket kezelő vagyonkezelő alapítványok létrejöttének, összetételének és működésének sajátosságai a társaság ügyvezetésének a társasági hozzájárulásról való döntését összeférhetlenségi szempontból ellehetetleníthetik. Ugyanis a társasági hozzájárulásról a társaság ügyvezetése is jogosult dönteni, azonban ha az ügyvezetés egyes tagjai egyúttal a KMRP-nek is résztvevői, ez – a KMRP szervezetek indításának céljaira tekintettel csupán – látszólagos érdekkonfliktust vethet fel. Előzőek okán szükséges jogszabályban kimondani, hogy az ügyvezetés valamennyi tagja jogosult a hozzájárulásról szóló döntésben részt venni, az ilyen döntés jogszerű, jogszabályba és a társaság érdekeibe nem ütközik.

2. §

A résztvevőknek a KMRP szervezetek, illetve a KMRP szervezeteket kezelő vagyonkezelő alapítványok működésével kapcsolatos jogos érdekeinek érvényesülésére és védelmére tekintettel a változó gazdasági, pénzügyi helyzet indokoltta teheti a már meglévő vagy jövőben létrehozandó KMRP szervezetek, illetve KMRP szervezeteket kezelő vagyonkezelő alapítványok részére a társaság által már meghozott döntéssel juttatott, illetve juttatandó társasági hozzájárulások feltételeinek az ilyen folyamatokra hatékonyan reagáló, rugalmas átalakítását. Az ezen döntések eredményeképp juttatandó társasági hozzájárulás mértéke a felelős gazdálkodás elvei és a tárgyban korábban hozott döntésben (több ilyen döntés esetén annak későbbi sorsától függetlenül az első ilyen döntésben) meghatározott összeghez igazítottan, illetve a még ki nem fizetett korábbi társasági hozzájárulásról szóló döntések

esetén a KMRP és az azt kezelő vagyongazdálkodó alapítványok működési, finanszírozási költségeihez, ráfordításaihoz viszonyítottan korlátozott.

3. §

Az alapszabály kinyomtatása és postai úton történő kiküldése mind költségek, mind környezetvédelmi szempontból aggályos lehet. Az internetes honlappal rendelkező pénztárak esetében indokolt az alapszabályt, mint a pénztár legalapvetőbb dokumentumát folyamatosan elérhetővé tenni a honlapon, így a jövőben nem szükséges az alapszabályt minden esetben papíron megküldeni a tagoknak, hiszen az folyamatosan és aktualizáltan elérhető lesz. A tag kérheti az alapszabály papíron történő megküldését, amelyért a pénztár nem számolhat fel díjat.

4. §

A jövőben az internetes honlappal rendelkező pénztárak az alapszabályukat kötelesek a honlapjukon hozzáférhetővé tenni. Korábban csak a módosítások megjelenítésére volt kötelezettség.

5. §

A technikai fejlődés lehetővé teszi a közgyűlés online lebonyolítását. Megfelelő eljárási szabályok kidolgozása mellett az elektronikus hírközlő eszköz útján megtartott ülés rugalmasabb megoldásként elősegítheti, hogy a tagok élni tudjanak a jogaikkal.

6. §

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

7. §

A jelzálog-hitelintézetéről és a jelzáloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Jht.) 8. §-ának új (5b)–(5c) bekezdésében foglalt szabályozása megteremti az új refinanszírozási módszernek a jogi szabályozását, amely alapján a jelzálog-hitelintézet – a refinanszírozásra eddig is alkalmazott követelmények érvényesítésével – portfólió szinten is képes lehet hosszú lejáratú refinanszírozást biztosítani a hitelintézetek részére. A szabályozás folyósítási feltételként rögzíti a refinanszírozott jelzáloghitel-követeléseken a jelzálogjog érvényes létrejöttét.

A Jht. 8. § (6) bekezdésének módosítása a refinanszírozó jelzálog-hitelintézetek biztonságát hivatott erősíteni azáltal, hogy a refinanszírozott jelzáloghitel-állomány refinanszírozóra történő törvényi átszállását a különvált zálogjog alkalmazásával érintett portfólióra is kiterjeszti.

A Jht. 8. § új (7) bekezdése az új portfólió szintű refinanszírozás esetére ad garanciális biztonságot azzal, hogy a követelésen alapított jelzálogjog és az ahhoz kapcsolódó ingatlant terhelő aljelzálogjog tekintetében meghatározza a kielégítési jog megnyílásának szabályait, összhangot teremtve az önálló zálogjog adásvételén vagy a különvált zálogjog alkalmazásával végzett refinanszírozás garanciális szabályozása között.

8. §

A módosítás kiegészíti a refinanszírozási jelzáloghitel meghatározását a követelésen alapított zálogjog fedezetével nyújtható refinanszírozási hitellel.

9. §

A Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott kötvények, mint hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása során az állampapír-kibocsátási eljárási rend alkalmazása szükségeltetik.

10. §

Központi szerződő fél szanálásához kapcsolódó rendelkezések kiegészítése.

11. §

A Befektető-védelmi Alapot vezető igazgatóság a tagjai közül évente elnököt választ. A módosítás kiegészíti ezt a szabályt, és – az Országos Betétbiztosítási Alap szabályozásához hasonlóan – legalább egy alelnöki tisztség megválasztását is lehetővé teszi.

12. §

A kriptoeszközök egy része a hatályos közösségi és magyar szabályozás alapján már most is a pénzügyi eszköz kategóriájába tartozik, így ezen eszközökre, illetve ilyen eszközök kibocsátóira valamennyi ágazati szabályozás vonatkozik. A pénzügyi eszközök „tokenizációja”, azaz a pénzügyi eszközök megosztott főkönyvekben való digitális megjelenése vagy hagyományos eszközosztályok tokenizált formában történő kibocsátása lehetőséget teremt a hatékonyság javítására a kereskedési és kereskedés utáni folyamatban.

A szabályozásnak, így a pénzügyi eszközök fogalmi szabályozásának is technológiasemlegesnek kell lennie, ugyanakkor utalni szükséges annak lehetőségére, hogy a pénzügyi eszköz kibocsátására, rögzítésére, átruházására és tárolására megosztott főkönyvi technológia útján is sor kerülhet. Ennek biztosítása nem eredményezi és nem is eredményezheti a fennálló fogalmi rendszer módosítását, hiszen a tokenalapú rendszerek sikeressége attól függ, hogy – legalább átmenetileg – mennyire jól működnek együtt a hagyományos elszámoláson alapuló rendszerekkel.

13. §

A tőkepiaci helyreállítási csomag [(EU) 2021/338 irányelv 1. cikkének 8. pontja] szerint a kötelező szolgáltatási beszámolók átadása szakmai ügyfél esetén csak az ügyfél erre irányuló kifejezett rendelkezése esetén áll fenn.

14. és 16. §

A módosítás alapján a fogyasztó – a fizetési számláról legalább az adott naptári hónapban első két alkalommal forintban teljesített Magyarországon elhelyezett automata bankjegykiadó gépből készpénz-helyettesítő fizetési eszköz útján történő összesen százötvenezer forint összegű díj és költségmentes készpénzfelvételen felül – jogosult a forintban vezetett fizetési számla pozitív egyenlege terhére legalább az adott naptári hónapban első két alkalommal cash-back szolgáltatást Magyarországon nyújtó kedvezményezettől a fizetési művelet részeként készpénz átvételére azzal, hogy a készpénzátvétel együttes összegének negyvenezer forintot meg nem haladó részéig a pénzforgalmi szolgáltató díjat, költséget nem számíthat fel.

15. §

A módosítás az elektronikus fizetések növekvő használata támogatása által a nemzetgazdaság versenyképességének erősítését célozza. A gazdaság versenyképességét az elektronikus fizetésekhez kötődő alacsonyabb társadalmi költségek mellett a transzparencia és nyomon követhetőség segíti. Az azonnali fizetések elterjedésének elősegítése érdekében a módosítás ezen tranzakciók terheit csökkenti. A módosítás alapján a fogyasztók által egységes adatbeviteli megoldás útján vagy fizetési kérelemmel kezdeményezett azonnali átutalási megbízásoknak a banki költségek alól történő tehermentesítése történik meg.

17. §

Törvény eltérő rendelkezése hiányában mindaddig, amíg az államadósság a bruttó hazai termék felét meghaladja, Magyarország nem támogatja az Európai Unió saját forrás felső korlátainak rendkívüli és átmeneti megemelését, ha annak célja az Európai Unió nevében történő tőkepiaci hitelfelvételhez szükséges fedezet vagy garancia biztosítása.

18. §

Átmeneti rendelkezés.

19. §

Tekintettel arra, hogy a megosztott piaci infrastruktúrák kísérleti rendszerének alkalmazása során az (EU) 2022/858 rendelet 12. cikke hatósági kijelölést igényel a felügyeleti, ellenőrzési feladatok ellátása érdekében, rendelkezni szükséges arról, hogy e hatóság a pénzügyi ágazat felügyeletét ellátó Magyar Nemzeti Bank.

20. §

A Magyar Nemzeti Bank a jövőben kérésre átadja a turisztikai térségek fejlesztésének állami feladatát ellátó részére azon adatokat, amelyeket a Széchenyi Pihenő Kártya kibocsátásának és felhasználásának szabályairól szóló kormányrendeletben rögzített adatszolgáltatás alapján kap a Széchenyi Pihenő Kártyát kibocsátó pénzforgalmi szolgáltatóktól.

21. §

A Magyar Nemzeti Bank Európai Bankhatóság felé történő tájékoztatási kötelezettségének pontosítása, kiegészítése.

22. §

Jogharmonizációs klauzula kiegészítése.

23. §

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

24. §

A hitelintézetek szanalási keretrendszerének egyik alapelve, hogy egyetlen tulajdonos vagy hitelező sem viselhet annál nagyobb – a szanalási intézkedések alkalmazásával közvetlenül összefüggő – veszteséget, mint amelyet akkor viselt volna, ha az intézményt felszámolják. Az alapelv egyértelmű érvényesítése érdekében pontosításra kerül a felszámolási eljárásban követendő kielégítési sorrend.

25. §

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 213. § (3) bekezdése alapján az Országos Betétbiztosítási Alap (a továbbiakban: OBA) által nyújtott biztosítás kiterjed a helyi önkormányzat, valamint a helyi önkormányzat által alapított költségvetési szerv betétjére, amennyiben a tárgyévet két évvel megelőző évi beszámolója adatai alapján a helyi önkormányzat költségvetési mérlegfőösszege nem haladja meg az ötszázezer eurót. Az OBA-nak a 213. § (3) bekezdése alapján a kártalanítási kötelezettségébe tartozó helyi önkormányzat, valamint az általa alapított költségvetési szerv betéteinek adatait is ismernie kell, vagyis indokolt, hogy ne csak kártalanítás esetére, hanem folyamatosan minden évre történjen meg a feltétel teljesülésének ellenőrzése. A módosítás szerint a hitelintézet a Magyar Államkincstár tárgyévet megelőző év szeptember 30-áig honlapján közzétett adatbázisában ellenőrzi, hogy a betéttel rendelkező önkormányzatok megfelelnek-e a költségvetési mérlegfőösszegükre vonatkozó feltételeknek.

26. §

A Hpt. 228. § (9) bekezdésének módosításával összhangban, ha ismert az OBA által biztosított önkormányzati betétek köre, akkor ezeket a díjfizetési alap meghatározásánál is figyelembe kell venni. Ezért a módosítás kiveszi a helyi önkormányzatokra vonatkozó mentesítést a rendelkezésből.

27. §

Átmeneti rendelkezés.

28. §

A módosítás az OBA igazgatótanácsának hatáskörébe utalja, hogy az elnök mellett hány alelnököt választ tagjai közül.

29. §

A vagyonbiztosítási szerződésekhez hasonlóan a hitelfedezeti életbiztosítási szerződések, továbbá olyan biztosítási szerződések esetében, ahol a szolgáltatás jogosultja a hitelintézet is indokolt lehetősévé tenni az elhunyt biztosított közeli hozzátartozója részére azt a lehetőséget, hogy még a hagyatéki eljárás jogerős lezárása előtt a biztosítótól szűk körben meghatározott adatkört igényelhessen a szolgáltatási igény biztosítóhoz történő bejelentése és a szolgáltatás teljesítéséhez szükséges adatok biztosító részére történő megküldése érdekében, a biztosító szolgáltatásának mielőbbi teljesítése céljából.

30. §

A Szanálási Alap igazgatótanácsa kiegészül a hitelintézetek érdekképviselői szervezete által kijelölt személlyel azzal a megkötéssel, hogy a kijelölt személy kizárólag a Szanálási Alap éves beszámolóját, valamint vagyoni helyzetét megtárgyaló igazgatótanácsi ülésen vehet részt.

31. és 32. §

A rendvédelmi és e-közigazgatással kapcsolatos miniszteri hatáskörökre tekintettel a rendvédelmi informatikai szolgáltatások elválasztása, valamint a szolgáltatások szabályozása és a szolgáltató kijelölése tekintetében felhatalmazás biztosítása.

33. §

Hatálybaléptető rendelkezések.

34. §

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás

a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény, valamint a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény módosításáról szóló 2022. évi LXX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvénymódosítást az elmúlt időszak jogszabály változásai és jogalkalmazási tapasztalatai, valamint az időközben hatályba lépett jogszabályokkal való összhang megteremtése indokolják.

A törvényjavaslat a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) energetikai szabályozási tesztkörnyezetet működtető hatáskörének törvényi feltételeit teremti meg. Az új szabályozás célja, hogy ösztönözze és támogassa olyan energetikai innovációs teljesítmények elterjedését, piacra lépését, amelyek elősegíthetik a földgáz-infrastruktúra fenntarthatóságának, költséghatékony működtetésének, a fogyasztói igények megfelelő ellátását vagy az ellátásbiztonság növelését, továbbá a hidrogén betáplálását a működő földgáz infrastruktúrába, valamint a tiszta hidrogénhálózatoknak a működő földgáz infrastruktúrán alapuló fejlesztését, fejlődését.

A módosítások további célja az európai uniós szabályozásnak megfelelő definícióknak az alkalmazása a hazai joganyagban, valamint az európai uniós gázellátás biztonságának érdekében, a földalatti gáztárolók feltöltési szintjére és a gázkereslet-csökkentésre vonatkozó európai uniós előírások hazai jogszabályba történő átültetése,

így a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: Get.) módosítása az alábbi európai uniós jogszabályokból eredő jogharmonizációs követelményeknek megfelelően:

- az (EU) 2017/1938 és a 715/2009/EK rendeletnek a földgáztárolás tekintetében történő módosításáról szóló, 2022. június 29-i (EU) 2022/1032 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- a koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről szóló, 2022. augusztus 5-i (EU) 2022/1369 tanácsi rendelet,
- a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A MAVIR az átviteli hálózati veszteség (ÁHV) pótlásához szükséges villamosenergia-mennyiséget az időben egyre pontosabbá váló statisztikai és műszaki alapú becslés mentén a pénzügyi és kiegyenlítési kockázatok csökkentése érdekében hosszú és rövid távon kombinálva szerzi be. A műszaki becslés jelentősen változhat a valós időhöz közeledve annak függvényében, hogy mely hálózati elemek vannak bekapcsolva vagy karbantartáson, illetve mekkora és milyen irányú áramlások feltételezhetőek a hálózaton, továbbá mekkora a rendszerterhelés, van-e jegesedés, koronaveszteség. Ennek következtében a mennyiség beszerzése egy komplex portfóliókezelői tevékenységet követel meg annak érdekében, hogy a legkisebb költségen lehessen biztosítani a veszteség fedezésére szolgáló villamos energiát. Azaz, ha a prognózis (műszaki becslés) megváltozik, a változás irányától függően a megfelelő és indokolt mértékig vételi vagy eladási ügylet lebonyolításával kell módosítani a korábban fixált pozíciót.

Azonban ha csak vásárolhat és nem értékesíthet villamos energiát, akkor nem tudja megfelelően lekövetni a folyamatosan változó pozíciójának helyzetét és végső soron olyan stratégia kialakítására lesz ösztönözve, hogy a szükséges energiamennyiségnél kevesebbet vásároljon az esetleges túlvásárlás kockázatának elkerülése érdekében. Ez nem lehet egy optimális kockázatkezelési stratégia és nem érdeke a villamosenergia-rendszernek sem műszaki, sem gazdasági szempontból.

A MAVIR az ÁHV fedezetének beszerzése során valójában klasszikus portfóliómenedzsment feladatot kell ellátnia, amihez elengedhetetlen, hogy a vásárlás mellett meglegyen a lehetősége a villamosenergia értékesítésére is, ugyanis ennek hiányában nem lehetséges a kockázatok minimumra csökkentése.

2. §

Jogharmonizációs céllal az (EU) 2022/1032 rendelet, az (EU) 2022/1369 rendelet és a 2009/73/EK irányelv szerinti definíciók bevezetése.

3. §

A Get. új III/B. fejezet szabályozásának célja, hogy megteremtse az energetikai szabályozási tesztkörnyezet működtetésének törvényi feltételeit. Az új szabályozás meghatározza az energetikai szabályozási tesztkörnyezet által támogatni kívánt célokat, illetve lefekteti a fontosabb eljárási szabályokat.

4–7. §

Jogharmonizációs céllal az (EU) 2022/1032 rendelet szerinti feltöltési ütemtervre és 2022/1369 Rendelet szerinti uniós riasztásra vonatkozó rendelkezések átültetése.

8. §

Az operatív irányítást ellátó személy definiálása, technikai jellegű módosítás.

9. §

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a Hivatal számára feladatot csak törvény vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabály írhat elő, ezért

kell kiegészíteni a Hivatal feladatait az energetikai szabályozási tesztkörnyezet működtetésének feladatával, továbbá a rendelkezés jogharmonizációs céllal az (EU) 2022/1032 rendelet és az (EU) 2022/1369 rendelet szerinti új hatásköröket határoz meg.

10. §

A Kormány rendeletalkotási hatáskörének kiterjesztése az (EU) 2022/1369 rendeletnek megfelelően.

11. §

A származási garancia rendszerének és szabályainak bevezetése indokoltta vált a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) mintájára, ugyanakkor hivatali elnöki szinten szükséges rendezni, így az energetikai szabályozási tesztkörnyezettel kapcsolatban egészíti ki a Hivatal elnöke által kiadható rendeletek körét a Vet. szerinti szabályozással megegyezően, továbbá a rendelkezés jogharmonizációs céllal az (EU) 2022/1032 rendelet szerinti új hatáskört határoz meg.

12. §

Európai uniós előírások hazai jogszabályba történő átültetése.

13. §

Jogtechnikai módosítás, amelynek célja, hogy az uniós jogi normára történő hivatkozás a Get. egészében egységes legyen.

14. §

Hatályba léptető rendelkezés.

15. §

Jogharmonizációs klauzula.

Végző előterjesztői indokolás az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A jogszabály indokolása a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, illetve a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az elmúlt időszak jogalkalmazási tapasztalatai alapján szükségessé vált az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Atv.) rendelkezéseinek pontosítása, kiegészítése, amely lehetővé teszi az atomenergia-felügyeleti szerv eljárásainak hatékonyabb lefolytatását, emellett összhangot teremt az Atv. és a végrehajtását biztosító rendeleti szintű előírások között. A törvény módosítja az ellenőrzési és információs célú önkormányzati társulásoknak (a továbbiakban: társulások) nyújtott támogatásokra vonatkozó egyes törvényi szintű rendelkezéseket. A fentiek mellett pontosításra kerülnek egyes nemzetközi egyezményeket kihirdető jogszabályok is az Országos Atomenergia Hivatal (a továbbiakban: OAH) jogállásváltozására tekintettel.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A táv-adatszolgáltatásra vonatkozó rendelkezés megteremti az összhangot a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló jogszabály előírásával, egyúttal kiterjeszti a táv-adatszolgáltatás lehetőségét az atomenergia-felügyeleti szerv teljes felügyeleti tevékenységére. Így a jövőben a táv-adatszolgáltatás nem korlátozódik csak az atomerőműre, más nukleáris létesítmény és radioaktív hulladék-tároló esetében is lesz erre lehetőség.

2. §, 9. §

Az Atv.-ben rögzítésre kerül, hogy a társulások esetén a felhalmozási és működési célú támogatás elszámolásának részletszabályait a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapból az ellenőrzési és információs célú önkormányzati társulásoknak nyújtott támogatások szabályairól szóló 214/2013. (VI. 21.) Korm. rendelet határozza meg. Ezzel összefüggésben kiegészítésre kerül az Atv.-ben a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap (a továbbiakban: KNPA) kezelőjének feladatkörét meghatározó rendelkezés. Ez utóbbi módosítás alapján KNPA kezelőjének a társulások támogatás felhasználási költségtervét a KNPA Szakbizottság előzetes állásfoglalásával együtt az energiapolitikáért felelős miniszter elé kell terjesztenie jóváhagyás céljából. Pontosításra kerül a társulások számára a KNPA-ból nyújtott támogatás lehívására vonatkozó szabályozás.

3. §

Az atomenergia-felügyeleti szervhez benyújtott engedélykérelem (a kérelmet megalapozó dokumentáció) lényegesen nagyobb terjedelmű és összetettebb annál, hogy azt a hatóság teljes terjedelmében tudja vizsgálni, ezért – az adott ügyfajtára vonatkozó ügyintézési határidő figyelembevételével – meghatározásra kerül az első hiánypótlási felhívás kiküldésének határideje.

4. §

A nukleáris létesítménnyel és radioaktív hulladék-tárolóval összefüggő építmény fogalmának pontosítása szükségessé teszi az atomenergia-felügyeleti szerv által lefolytatott eljárásokra vonatkozó rendelkezések pontosítását is.

5. §

Az eljárások egyesítése esetén az atomenergia-felügyeleti szerv több eljárást együtt folytat le. A gyors és költségkímélő eljárás kívánalma indokolja többnyire az eljárások egyesítését, ebben az esetben ugyanis időt és költséget lehet megtakarítani az eljárási cselekmények koncentrációja folytán. Az elsőfokú kérelemre induló eljárásokban az atomenergia-felügyeleti szervnél elkerülhetetlenül kialakuló helyzet, hogy párhuzamosan indulnak azonos vagy egymással összefüggő tárgyú ügyek. Az eljárások egyesítésére abban az esetben kerülhet sor, amennyiben az atomenergia-felügyeleti szerv előtt folyik több olyan eljárás, amelyek tárgya egymással összefügg és célszerű ezek együttes eldöntése. A két feltétel tehát az azonos eljáró hatóság és a tárgyi összefüggés, amely mindenképpen szükséges az ügyek egyesítéséhez. A tárgyi összefüggés fennállása és az egyesítés szükségessége csak az egyes ügyek sajátosságai alapján ítéltető meg. Általánosságban a tényállási azonosság és az ügyfél azonosság jelenti a tárgyi összefüggés fő esetköreit.

6. §

A nukleáris és radioaktív hulladék-tároló létesítmények biztonságának garantálása érdekében a módosítás megteremti annak lehetőségét, hogy a nukleáris létesítmények és radioaktív hulladék-tárolók biztonsági övezetén belül folytatott engedélyköteles tevékenységre vonatkozó engedélyezési eljárás megindulásával az adott tevékenységgel érintett más nukleáris létesítmény és radioaktív hulladék-tároló engedélyese megismerhesse a létesítményre potenciálisan hatással lévő tevékenységeket, valamint az ahhoz fűződő üzleti titkot.

7. §

Az 17/A. § (1) bekezdés 5. pontjának pontosítása megteremti az összhangot a 17/A. § (1) bekezdés 3. pontjával, amely szerint az atomenergia-felügyeleti szerv ellátja az atomenergia biztonságos alkalmazása terén kötött kormányközi egyezmények hazai végrehajtását szolgáló feladatokat.

8. §

Az Atv. és az Atv. végrehajtását biztosító rendeleti szintű szabályozás közötti összhang megteremtését szolgáló rendelkezés.

10. §

Az Atv. 2. mellékletének módosításával kiegészül az atomenergia-felügyeleti szerv egyes eljárásaiba bevonandó szakhatóságok, illetve az általuk vizsgált szakkérdések köre. A módosítás a már lefolytatott engedélyezési eljárások tapasztalatainak, valamint az egyes létesítmények nukleáris biztonság szempontjából vett jellegének és szerepének figyelembe vételével pontosítja és egységesíti a katasztrófavédelem helyi, területi és országos szerve szakhatóságként való bevonásának feltételeit. A módosítás egyúttal egységesíti az Atv. szerinti fogalomhasználatot.

11. §

A szövegcsérés módosítás egyrészt pontosítja a nukleáris létesítménnyel és radioaktív hulladék-tárolóval összefüggő építmény fogalmát, egyértelműsítve ezzel, hogy mely sajátos építmények esetében jár el az atomenergia-felügyeleti szerv. Másrészt kiegészítik az atomenergia-felügyeleti szerv feladat- és hatáskörét, amelynek alapján az OAH elláthatja a Paksi Atomerőmű tervezett további üzemidő hosszabbításával kapcsolatos hatósági feladatokat. A további szövegcsérés módosítások megteremtik az összhangot a nukleáris létesítmény és a radioaktív hulladék-tároló biztonsági övezetéről szóló kormányrendelet rendelkezéseivel, valamint 2023. január 1-jével az Atv. 2. mellékletében szereplő megyére utaló hivatkozások vármegyére változnak, összefüggésben Magyarország Alaptörvényének tizenegyedik módosításával.

12. §

Jogtechnikai jellegű hatályon kívül helyező javaslat.

13–16. §

Az OAH jogállás változására tekintettel szükséges módosításokat tartalmaz, valamint egy már végrehajtott rendelkezést hatályon kívül helyez.

17. §

A területi közigazgatás működésével kapcsolatos egyes kérdésekről, valamint egyes törvényeknek az Alaptörvény tizenegyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2022. évi XXII. törvény (a továbbiakban: 2022. évi XXII. törvény) 60. § (2) bekezdésének hatályba nem lépéséről szóló rendelkezés, figyelemmel a 10. §-ra, amelynek alapján az Atv. 2. melléklete 2023. január 1-jét megelőzően módosításra kerül, illetve összefüggésben a 11. § c), m) és n) pontjaival, amelyek – a 2022. évi XXII. törvény 60. § (2) bekezdése helyett – szövegcsérésen átvezetik a megyére utaló elnevezésbeli pontosításokat.

18. §

Hatályba léptető rendelkezés.

19. §

Sarkalatosságra utaló rendelkezés.

20. §

Utalás a törvény tervezetének az Európai Atomenergia-közösség létrehozásáról szóló szerződés 33. cikke szerinti notifikációjára.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.